ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Άδειας 4194

PRESS POST X+7 PRESS POST

ΕΛΤΑ Hellenic Post

ΚΩΔ.: 011918

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΩΝ

Ταγιαπιέρα 3 - 5 Αθήνα, Τ.Κ. 11525 • Τηλ.- Fax: 210 6716 715 • e-mail:nellaselias39@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.rovoliari.gr
Χρόνος 29ος • Αριθμός φύλλου 114 • Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2013

Θερινό ηλιοστάσιο ή ηλιοτρόπιο

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ

Σε προηγούμενα φύλλα μας – όταν παρουσιάσαμε το ημερολόγιο των Αρχαίων Ελλήνων – γράφαμε:

«Σήμερα στα μαθηματικά λέμε ότι ο χρόνος είναι ένα συνεχές ποσό. Δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος.

Ο άνθρωπος, στη διαχρονική εξέλιξη της γνωριμίας του με τον κόσμο, βρέθηκε στην ανάγκη να προσδιορίσει την έννοια του χρόνου. Για αυτόν τον προσδιορισμό χρειαζόμαστε δύο στοιχεία: τη μονάδα μέτρησης και την αφετηρία δηλ. που μπαίνει το μηδέν, η αρχή και κυρίως η αρχή του ιστορικού χρόνου. Τον ιστορικό χρόνο, κάθε λαός τον αντιλαμβανόταν διαφορετικά για αυτό και έχουμε ποικίλες χρονολογήσεις.

Αρχικά, ήταν αρκετό στους ανθρώπους να υπολογίζουν τον χρόνο, χρησιμοποιώντας το φυσικό περιοδικό φαινόμενο του ημερονυκτίου.

Από το ημερονύκτιο στον μήνα

Έτσι, μετά τον προσδιορισμό της χρονικής μονάδας του ημερονυκτίου, ο άνθρωπος οδηγήθηκε στον προσδιορισμό της αμέσως μεγαλύτερης χρονικής μονάδας, που ήταν η χρονική διάρκεια από την στιγμή της εμφάνισης μέχρι την αμέσως επομένη επανεμφάνιση της **σελήνης**. Αυτή η χρονική διάρκεια, αυτή η νέα χρονική μονάδα, ονομάσθηκε από τους Έλληνες μην (=μήνας) ή συνοδικός μην. Άλλωστε η λέξη μην (=μήνας) σημαίνει σελήνη (=η μήνη).

Από τον μήνα στο έτος

Η συνειδητοποίηση, εξάλλου, της περιοδικής ανανέωσης των εποχών, σε συνδυασμό με την χρονική μονάδα του μηνός, οδήγησε στον προσδιορισμό νέας, μεγαλύτερης χρονικής μονάδας, του έτους.

Από παλιά είχαν μάθει να παρατηρούν τις αλλαγές των εποχών και τις συσχέτισαν με το σημείο που ανέτελλε κάθε φορά ο ήλιος. Έβλεπαν στον ορίζοντα να μετακινείται η Ανατολή. Αυτό γινόταν σταθερά. Πήγαινε όλο και αριστερότερα μέχρι τη σημερινή 21η ή 22η Ιουνίου, το **θερινό ηλιοστάσιο**, και μετά ξαναγύριζε προς τα δεξιά και σταματούσε σε ένα άλλο σημείο του ορίζοντα, αυτό της σημερινής 21ης ή 22ης Δεκεμβρίου, το **χειμερινό ηλιοστάσιο**, και μετά επέστρεφε ξανά... Βλέποντάς τον να κατηφορίζει στον ορίζοντα του φθινοπώρου και του χειμώνα και αναλογιζόμενοι το τι τους περιμένει, αν συνέχιζε, σκέφτηκαν να τον παρακαλέσουν να επιστρέψει για να ξαναφέρει τη ζέστη και τη ζωή στην παγωμένη γη. Έτσι είχαμε τις ηλιολατρικές γιορτές κοντά στο χειμερινό ηλιοστάσιο.

Αυτή ήταν και είναι η **γεωκεντρική θεώρηση του κόσμου.** Η **ηλιοκεντρική πραγματικότητα** μας υποχρεώνει να λάβουμε υπόψη μας ότι η ΓΗ πραγματοποιεί μια πλήρη περιστροφή γύρω από τον ΗΛΙΟ σε ένα έτος και σε τροχιά που δεν είναι οριζόντια,

Συνέχεια στην 4η σελ.

30 Ιουνίου: η γιορτή των Αγίων Αποστόλων

Γράφει η Λούλα Σπυροπούλου

Μια μέρα διαφορετική από τις άλλες.

Το Σάββατο, παραμονή, έγινε Μέγας Εσπερινός με αρτοκλασία. Πρωί-πρωί την Κυριακή οι γυναίκες φρέσκαραν την εκκλησία και τη στόλισαν με λουλούδια. Έτοιμα όλα για τη θρησκευτική γιορτή.

Νωρίς - νωρίς κυριακάτικα ήχησαν οι καμπάνες και η εκκλησία μας γέμισε πιστούς Ροβολιαρίτες και φιλοξενούμενους που τίμησαν τους Δώδεκα Αποστόλους.

Μετά τη θεία λειτουργία - που τελέστηκε με μεγαλοπρέπεια - και την ολοκλήρωση των θρησκευτικών μας καθηκόντων απευθύνθηκα στον κόσμο με τα εξής λόγια:

Χρόνια πολλά σε όλους σας
και από ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σήμερα γιορτάζει η εκκλησία μας, γιορτάζει το χωριό μας που οι άγιοι Δώδεκα Απόστολοι μαζί με τον Άγιο Γεώργιο είναι οι πολιούχοι μας. Ωστόσο οι Δώδεκα Απόστολοι είναι οι πολιούχοι του Συλλόγου μας.

Χρόνια πολλά στους εορτάζοντες,
παρόντες και απόντες.

Εύχομαι χρόνια πολλά, μέσα από τον χώρο της εκκλησίας στον Απόστολο τον Λιάπη και τον ευχαριστώ για τους άρτους και τα κεράσματα που έστειλε.

Η θρησκευτική τελετή του εορτασμού τελειώνει απ' την στιγμή που βγαίνουμε από την πόρτα του ναού και μετά αρχίζουν τα υπόλοιπα, τα εγκόσμια του εορτασμού.

Θα ακολουθήσει τραπέζι ετοιμασμένο με προσωπική εργασία κάποιων, με προσφορές και με την οικονομική συμμετοχή όλων όσοι θα θελήσουμε να παρευρεθούμε. Για την όλη προετοιμασία προσπαθήσαμε να ερευνήσουμε για τον πιθανό αριθμό αυτών που θα ήθελαν να παρακαθίσουν, αλλά σας διαβεβαιώνουμε ότι η ετοιμασία επαρκεί.

Δεν συμμετέχει στα οικονομικά αυτού του τραπεζιού ούτε ο Σύλλογος, ούτε η Εκκλησία. Θεωρούμε ότι δεν έχουμε το δικαίωμα – αυτή την δύσκολη περίοδο – να διαθέσουμε ούτε ένα ευρώ για τέτοιους σκοπούς, απ' τα δικά σας χρήματα, από τα χρήματα των συνδρομών σας που μας εμπιστεύεστε.

Ετοιμάστηκε στην όμορφη πλατεία του χωριού μας και κάτω από τον αιωνόβιο πλάτανο ένα τραπέζι γιορτινό, χαρούμενο γιατί συνήθως ετοιμάζονται τραπέζια επικήδεια και επιμνημόσυνα.

Χρόνια πολλά και του χρόνου
όλοι να είμαστε υγιείς
να ξαναγιορτάσουμε και να τιμήσουμε
τους Αγίους Αποστόλους.

Σας ευχαριστώ»

Πιστεύω ότι όλα ήταν καλά. Το κυρίως μενού περιελάμβανε ψητό (τρία αρνοκάτσικα συνολικά), σαλάτες - πίττες - πατάτες προσφορά διαφόρων κυριών, φέτα, τζατζίκι και ποτά. Τα εδέσματα σπιτικά, χειροποίητα. Ο ιερέας μας σε αυτό το τραπέζι πρόσφερε δύο αρνιά που ψήθηκαν στο χωριό. Συμμετείχαμε 65 άτομα.

Ο καιρός καλός, η διάθεση ασυνήθιστα θετική, εξαιρετική, όλοι οι χωριανοί σαν μια οικογένεια.

Μακάρι να μπορούμε να οργανώνουμε και πολλές άλλες τέτοιες εκδηλώσεις.

Μας λείπει ...

Οκτώ χρόνια χωρίς τον Παναγιώτη Γάκη

Για τον αείμνηστο **Παναγιώτη Γάκη** μιλάει το βιβλίο του: **Ροβολιάρι. Το χιλιόχρονο χωριό «εν Φθίη εριβόλακι».** Μιλούν επίσης η οικογένειά του, οι φίλοι και συνάδελφοί του, μιλούν επίσης συγγενείς και συνοδοιπόροι του, όπως ο Δημήτρης Κουτσουλέλος και ο Ντίνος Παπαθεοδώρου στον αποχαιρετισμό τους, καθώς και ο Κώστας Μπούκας με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου.

Μα πιο πολύ μιλάει για τον ίδιο, το δικό του βιβλίο, **μια αυτοβιογραφική ενατένιση του κόσμου**, στην οποία κυριαρχεί η διεισδυτική φιλοσοφική του τοποθέτηση, τόσο πάνω στη δική του πορεία, όσο και στη μοίρα και την πορεία του τόπου του - από το μικρό χωριό του, μέχρι την πατρίδα του και τον κόσμο ολόκληρο - για τον οποίο πάσχιζε, νοιαζόταν και προσπαθούσε σε όλη του τη ζωή να τον κατευθύνει προς τα οράματά του: «Από τις καταπράσινες ολόδροσες πλαγιές του Ροβολιαρίου στις θελκτικές αγκαθωτές σκληρόδερμες πατούσες της Παγκοσμιοποίησης», όπως παρατηρεί ο ίδιος στο εσώφυλλο του βιβλίου του. Ταυτόχρονα λειτουργεί και ως **μια παρακαταθήκη για όλους μας**.

Παλιότερα έγραφε και στην εφημερίδα μας.

Ο αείμνηστος Παναγιώτης Γάκης με τη σύζυγό του Ζωγραφία

Όσοι τον ζήσαμε και τον γνωρίσαμε θυμόμαστε πάντα τον μεγαλύτερο «αδελφό» που, παρά τη διαφορά της ηλικίας, μάς αντιμετώπιζε με τη στοργή του μεγαλύτερου και την ισότιμη σχέση του συνομήλικου. Έδειχνε πηγαίο ενδιαφέρον για την πρόοδό μας, τα επιτεύγματά μας, τα σχέδιά μας. Μας ανύψωνε και μας έφερνε στο επίπεδό του ο τρόπος που κατεύθυνε το βλέμμα του αποκλειστικά στον καθένα μας με εκείνο το ζεστό, πηγαίο και καλόκαρδο χαμόγελό του. Μας καθήλωνε με το φιλοσοφημένο χιούμορ του, τα σχόλια για τα κοινωνικώς τεκταινόμενα και με την ανοιχτόκαρδη διάθεσή του. Έτοιμος να ακούει, αλλά να λέει λίγα και ουσιαστικά. Διακρίναμε στον Παναγιώτη Γάκη την πνευματικότητα του ανθρώπου που φλογίζεται από την επιθυμία της ανοδικής πορείας μας ως νέων του χωριού του και ως νέων μελών του λαού μας γενικότερα.

Ωστόσο, ο στόχος αυτού του μικρού αφιερώματος στον αείμνηστο Παναγιώτη Γάκη είναι να μεταφέρουμε στους αναγνώστες μας - όσους τον γνώρισαν και όσους δεν πρόλαβαν - μερικά, από τα πολλά, ψήγματα της σκέψης του, των προβληματισμών του, του λογοτεχνικού του ταλέντου, της διεισδυτικής κριτικής του, της αγάπης του για πρόσωπα και πράγματα του τόπου

Συνέχεια στην 5η σελ.

Κοινωνικά

Γεννήσεις

- Ο **Δημήτρης** και η **Χρύσα Σκαμάγκη** απέκτησαν **αγόρι.**

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους ευτυχείς γονείς: ***Να τους ζήσει και να τον καμαρώνουν να προοδεύει και να προκόβει!***

Βαπτίσεις

- Ο **Γιάννης Συκουτρής** και η **Κωνσταντίνα Βασιλ. Νέλλα** βάφτισαν το γιο τους και τον ονόμασαν **Βασίλη.**

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται ολόψυχα στους ευτυχείς γονείς και συγγενείς:
Να τους ζήσει και να είναι η ζωή του όλο προκοπή, υγεία και μακροημέρευση.

Γάμοι

- Η **Αμαλία Δημ. Κοτρωνιά** και ο **Νικόλαος Τσουκαλάς** παντρεύτηκαν στις 28 Μαΐου στο Δημαρχείο Μπραχαμίου.

Στο ευτυχές ζευγάρι το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται: ***Υγεία, ευτυχία και εκπλήρωση όλων των πόθων και σχεδίων τους.***

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ενημέρωση – Εξήγηση

Όλα τα έντυπα που κυκλοφορούν τηρούν κάποιους κανόνες. Μεταξύ αυτών είναι και το να μη δημοσιεύουν ανώνυμες επιστολές.
Είναι αυτονόητο ότι κάνουμε κι εμείς το ίδιο.
Λάβαμε πρόσφατα μια τέτοια ανώνυμη επιστολή από έναν συγχωριανό μας ο οποίος υπογράφει «ο Αγράμματος». Θα φροντίσουμε να λάβει ατομική απάντηση.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αν το επιθυμούν, όσοι εν ζωή έχουν συμπληρώσει 50 χρόνια στο Σύλλογο, να συναντηθούμε μια μέρα, όπου ορίσουν οι πολλοί, για έναν καφέ και να θυμηθούμε το χωριό μας και να κάνουμε αναφορά σ' αυτούς που έφυγαν από τη ζωή.

Τηλέφωνα Επικοινωνίας
210 651 49 28, Κ. Παπαθεοδώρου
6972 10 67 35, Β. Παπαθανασίου

Ροβολιαρίτικα Νέα
Τρίμηνη Έκδοση
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
Πολιτιστικός Σύλλογος Ροβολιαριτών
Ταγιαπιέρα 3-5 Αθήνα 11525
Τηλ. & Fax: 210 671 671 5 και 69 44 60 31 63
Α.Φ.Μ.: 090085976 • Δ.Ο.Υ. Αγίας Παρασκευής
Εκδότης-Διευθυντής: Ηλίας Νέλλας,
Γραμματέας του Συλλόγου

Διοικητικό Συμβούλιο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Λούλα Σπυροπούλου, 210 645 6301
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γεώργιος Κουτσούκος, 69 74 41 87 76
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ηλίας Νέλλας, 210 6716715 & 69 44603163
ΤΑΜΙΑΣ: Κωνσταντίνος Δημ. Σακελλάρης, 693 11 50 200
210 775 44 03
ΜΕΛΗ: Ιωάννης Θάνος εκπρόσωπος στη ΛΑΜΙΑ τηλ.: 22310 44 264
Ουρανία Ρίζου, Δημόσιες Σχέσεις 6972010069- 2107716881
Ευάγγελος Β. Ρίζος, Έφορος 210 4971021 και 6974729117

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διορθώσεις-εκτύπωση:
Εκδόσεις – Γραφικές Τέχνες ΚΑΡΠΟΥΖΗ
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον 131 21 • Τηλ.-Fax: 210 2619003
email:karpouzi@otenet.gr

Ενημέρωση
- Τα ενυπόγραφα κείμενα αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και το ύφος γραφής των συγγραφέων τους. Διατηρείται όμως το δικαίωμα συντόμευσης εκτεταμένων κειμένων.
- Τα υπόλοιπα κείμενα είναι ευθύνη της Σύνταξης και του Δ.Σ.
- **Οι συνδρομές να στέλνονται στον ταμία του Συλλόγου: Κων/νο Δημ. Σακελλάρη, Νείλου 1, 15772 ΑΘΗΝΑ**
- Η εφημερίδα δέχεται διαφημίσεις.
- Για να δημοσιευτούν: Γάμοι, Βαπτίσεις, ή άλλες κοινωνικές ειδήσεις **χρειάζεται** γραπτή ενημέρωση.
- Για αλλαγή της διευθύνσης σας, ενημερώνετε απευθείας τις εκδόσεις Καρπούζη, ή οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ.

• Παρατηρούνται επιστροφές.
Βοηθήστε μας να σας ενημερώνουμε.

Η συνδρομή σας είναι η δύναμή μας

Παράκληση, όταν προτιμάτε ταχυδρομική επιταγή, αυτή να αποστέλλεται στο όνομα του εκάστοτε ταμία και όχι στο όνομα της εφημερίδας. Είναι αδύνατο να εισπραχθεί.

Έφυγαν από κοντά μας

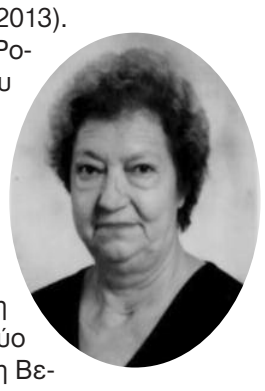

Ελένη Σ. Κοτρωνιά (1933 -2013). Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ροβολιάρι. Στη δίνη του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου και του εμφυλίου από νεαρή εργάστηκε σκληρά για τη στήριξη της πατρικής οικογένειας. Παντρεύτηκε τον Σεραφείμ Κοτρωνιά και έζησαν στη Μακρακώμη όπου μεγάλωσαν τη δική τους οικογένεια με τις δύο κόρες τους, τη Φωτεινή και τη Βενετία.

Στη μνήμη της Ελένης Σ. Κοτρωνιά

Έφυγες αγαπημένη μου αδελφούλα Ελένη! Έφυγες χτες το πρωινό. Στο καλό.

Την ώρα που ο φωτοδότης ήλιος ανέτειλε, το δικό σου άστρο έδυε, καταπονημένο και χτυπημένο – τα 2-3 τελευταία χρόνια του επίγειου βίου σου – από την τραγική και απρόσμενη κοινή ανθρώπινη μοίρα ... τη μοίρα μας. Άφησες την τελευταία σου πνοή στην Πνευμονολογική Κλινική του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Λαμίας. Και τούτες τις τραγικές στιγμές της εκφοράς σου προς το ουράνιο ταξίδι, όλοι οι αγαπημένοι σου συγγενείς και φίλοι είμαστε εδώ ...μπροστά στο σεπτό σκήνωμά σου, αγαπημένη μου αδελφούλα!

Τα παιδιά σου που σε λατρεύανε, ο αγαπημένος σύζυγός σου, τα τρία αγαπημένα σου αδέλφια, τα λατρεμένα σου εγγόνια και όλα τα φιλικά μαζί σου άτομα, ΟΛΟΙ είμαστε εδώ ...και με συγκρατημένη την οδύνη να σού κραυγάζουμε σιωπηλά ...ένα ειλικρινές μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ για όλη σου την προσφορά αγάπης που πάντα μας χάριζες. Όλη σου η ζωή ήταν μια διαρκής προσφορά αγάπης που την έδινες σε όλους μας ανιδιοτελώς.

Είχες **το φοβερό το πλεονέκτημα να εκπέμπεις μερτικό απ' την ανομολόγητη θυμοσοφία σου**, την τόσο αξιοθαύμαστη που σου κληροδότησε η αγαπημένη μας αλησμόνητη μανούλα, η κυρα-Ουρανία, που τόσο πολύ την αγαπούσες και σε λάτρευε.

Τούτες τις ύστατες τραγικές στιγμές που σε συμπροπέμπουμε ευσεβώς στην υστάτη σου αιώνια κατοικία ... **νιώθουμε όλοι μας ελλειμματικοί** απέναντί σου, για όσα εσύ με την αγάπη σου σ' όλο το βίο μάς πρόσφερες.

Είθε η θεία δύναμη να επιδαψιλεύει διαρκή παραμυθίαν σε όλους τους αγαπημένους οικείους σου και να αναπαύσει την ψυχούλα σου στα δώματα της ουράνιας δόξας.

Θα είναι **αιωνία σου η μνήμη** αδελφούλα μου.

Στο καλό ...και να 'σαι σίγουρη πως θα ξαναβρεθούμε πάλι αδελφωμένοι στο ναό της θείας αιωνιότητας.

Αιωνία σου η μνήμη!
Ο αδελφός σου
Παντελής Ρίζος

Στη μνήμη της μανούλας μας!

Γλυκιά μας μανούλα, αλησμόνητη!
Βαρύς κι ανομολόγητος ο πόνος του αποχωρισμού μας, ο πόνος που μας χτύπησε.
Έτσι το ορίζει... η μοίρα η ανθρώπινη, η τραγική κοινή μας μοίρα.
Έφυγες για το αιώνιο ταξίδι! Στο καλό γλυκιά μανούλα.
Πώς να ξεχάσουμε, **αρχόντισσα, ηρωίδα της ζωής**, τη γλυκυτάτη σου μορφή, την «δια Βίου» προσφορά, αγάπης απροσμέτρητης, που σ' όλους μας απλόχερα την έδινες και την εκδαπανούσες.
Μα τώρα ... πέταξες μανούλα – σαν αεροφίλημα – στο ουράνιο, αιώνιο ταξίδι σου!
Το φτωχικό, τ' αρχοντικό μας σπιτοκάλυβο, που σαν θεά εστίας το κοσμούσες...
άδειασε, λες, μανούλα, κι έμεινε ορφανό, βουβό και πονεμένο!
Ποιος αντικαταστάτης τώρα θα βρεθεί για να πληρώσει το κενό, γλυκύτατη μητέρα!
Στείλε μανούλα, με την ουρανία σκέψη σου μαντάτο..., θεϊκό αεροφίλημα!
Ν' αδειάσει λίγη πρωτινή χαρά στο σπιτικό μας!
Με την ουράνια σκέψη σου παραμυθία στείλε.

Στο καλό ηρωίδα ...μανούλα μας!
Φωτεινή – Βενετία

Η οικογένειά της ευχαριστεί όλους που συμπαραστάθηκαν στο πένθος τους.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εκφράζει προς τους οικείους της τα ειλικρινή συλλυπητήριά του.

Στις 28 Ιουλίου 2013 η οικογένεια της Ελένης Κοτρωνιά θα τελέσει το μνημόσυνο των 40 ημερών στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων, στο Ροβολιάρι.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΑΦΕΝΕΙΑ: ΧΡ. ΡΙΖΟΥ 22 360-92 818 Κ. ΠΛΑΣΤΑΡΑ: 6972 083309 / 6939 612 722 Π. ΣΚΟΥΡΑ: 22360-92830

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ Τηλ. και FAX:	22360-92877
ΑΓΡΟΝΟΜΕΙΟ:	22360-22336
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	22360-22 225 και 22360-23700
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:	22360-22235
ΓΡΑΦΕΙΟ Α /ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:	22360-22100
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ:	22360-22775
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:	22360-22213
ΓΥΜΝΑΣΙΟ:	22360-22314
ΛΥΚΕΙΟ:	22360-22555 και 22360-23481
ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟ:	22360-22236
ΔΕΗ:	22360-22247 Βλάβες 22360-23677
ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ	22360-22888
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	22360-22122 και 22360-22383
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	22360-22760 και 22360-22761
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ:	22360-22760
ΙΚΑ:	22360-22242
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ:	22363-50000
ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ:	22360-22262
ΟΤΕ:	22360-24399
ΚΤΕΛ:	22360-22553 ΤΑΞΙ: 22360-22441
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ:	22360-23732 /-23733/22299
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:	22360-22319
ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟΥ:	22360-22510 και 22518
ΤΑΒΕΡΝΑ: Παπαθεοδώρου Νίκος	22360-22937
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ :	22360-22222 και 22360-22331

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ:	έδρα Σπερχειάδα
Ιστότοπος Δήμου:	www.dimosmakrakomis.gov.gr
Τηλεφωνικό Κέντρο: για όλες τις Υπηρεσίες	22363-50200
Δήμαρχος: Γραφείο (κ. Γκόλφη)	22363-50250 - F: 50202
Δημοτικό Συμβούλιο:	22363-50201 - F: 50221
Νομική Υπηρεσία:	22363-50208
Τεχνική Υπηρεσία:	22363-50213 & 50258 & 252 & 255
Διευθυντής :	22363-50210 & F: 22363-50211
ΚΕΠ:	22363-50222 & 223 & 224 F: 226
ΚΕΦ	22363-50218
Αντιδήμαρχοι, Σπερχειάδα:	22363-50243 & 245
Δημοτική Ενότητα Μακρακώμης:	22363-50100
Αντιδήμαρχος Ενότητας Μακρακώμης:	22360-23450
Δημοτική Ενότητα Αγίου Γεωργίου:	22363-50308 & 309
Αντιδήμαρχος Ενότητας Αγίου Γεωργίου:	22363-50313
Δημοτολόγιο (Σπερχειάδα):	22363-50228
Δημοτολόγιο – Ληξιαρχείο:	22363-50227 - & F: 50229
Πρωτόκολλο (Σπερχειάδα):	22363-50230
Οικονομική Υπηρεσία:	22363-50233 & 231 & 232
Ταμειακή Υπηρεσία:	22363-50241 - F: 22363-50240
Βοήθεια στο σπίτι:	22363-50216
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ: Αργυρίου Βασ.	22360-22240
Βασιλείου Χρήστος	22360-22671
Κελεσιάδου- Κούτρα Ευσ.	22360-22766
Λαμπρακόπουλος Χαρ.	22360-22384

ΤΑ ΤΑΜΑΤΑ

Γράφει ο Κώστας Μπούκας
τ. Επιθεωρητής Εκπαίδευσης

Μεταξύ μας κυκλοφορούν πάρα πολλά ανέκδοτα. Είναι ιστορήματα ευτράπελα που τα διασώζει η παράδοση. Σκοπό έχουν όχι μόνο να ψυχαγωγήσουν, αλλά και να διδάξουν με τον δικό τους τρόπο.

Θα αναφερθώ εδώ σε δυο ιστορίες που έχω διαβάσει και που έχουν να κάνουν με τους επτανήσιους συμπολίτες μας.

Στον Άγιο Διονύσιο Ζακύνθου

Όπως γνωρίζουμε, οι κάτοικοι της Ζακύνθου έχουν ως προστάτη τους τον Άγιο Διονύσιο. Δικαιολογημένα τον τιμούν και ζητούν τη βοήθειά του, όταν τη χρειάζονται.

Κάποτε ένας ναυτικός, επιστρέφοντας με το καράβι του στη Ζάκυνθο, έπεσε σε μια σφοδρή θαλασσοταραχή. Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος και μόνο ένα θαύμα θα του έσωζε τη ζωή. Στον δικαιολογημένο φόβο και πανικό του η σκέψη του πήγε στον προστάτη Άγιο Διονύσιο. Με πολλή πίστη κατευθύνθηκε στην εικόνα του Αγίου που είχε σε ειδική θέση στο καράβι. Γονάτισε με δέος και προσευχήθηκε θερμά. Στο τέλος είπε : «Άγιέ μου, βοήθησέ με να βγω ζωντανός στη στεριά και θα φέρω στη χάρη σου μια λαμπάδα ίση με το κατάρτι του καραβιού μου».

Πήρε θάρρος – η πίστη σώζει – η θάλασσα σιγάσιγά ηρέμησε και επέστρεψε σώος στο σπίτι του. Όμως έπρεπε να κρατήσει και την υπόσχεσή του, να εκπληρώσει το τάμα του. Αλλά μια λαμπάδα σαν το κατάρτι του καραβιού κόστιζε πολύ, αλλά δεν ήθελε να εκμεταλλευτεί τον Άγιο που του έσωσε τη ζωή.

Έτσι κατέληξε σε μια λύση που και τον ίδιο εξυπηρετούσε και ο Άγιος δεν θα μπορούσε να παραπονεθεί. Παίρνει μια σωλήνα μακριά ίση με το ύψος του καταρτιού, πηγαίνει στο κηροπλαστείο, κάνει ένα κερί λεπτό στο πάχος, αλλά ίσο με το ύψος του καταρτιού, το δένει στη σωλήνα και το προσφέρει στον Άγιο λέγοντας: «Άγιέ μου Διονύση, σου έφερα το τάμα μου, μια λαμπάδα ίση με το ύψος του καταρτιού του καραβιού μου, όμως δεν σου υποσχέθηκα να έχει και το πάχος του...».

Έτσι ο πιστός ζακυνθινός εκπλήρωσε το τάμα του σύμφωνα και με τα οικονομικά του.

Στον Άγιο Γεράσιμο Κεφαλονιάς

Δυο Κεφαλλονίτες θαλασσοδέρνονταν με το καράβι τους για ώρες σε άγρια θάλασσα. Τα κύματα σκαμπανέβαζαν το καράβι πότε στα τάρταρα και πότε στην κορυφή και δεν έλεγαν να ηρεμήσουν. Μαζί με το υπόλοιπο πλήρωμα έκαναν ό,τι μπορούσαν και στο τέλος επιστράτευσαν τα μεγάλα μέσα. Πήγαν στην καμπίνα τους, κατέβασαν την εικόνα του Αγίου Γερασίμου, γονάτισαν και προσευχήθηκαν θερμά να λυπηθεί αυτούς και τις οικογένειές τους και να ... βάλει ένα χεράκι ώστε να καταλαγιάσει η θαλασσοταραχή. Και πάνω στην απελπισία τους έταξαν στον Άγιο: «μόλις με το καλό πατήσουμε το πόδι μας στο νησί, θα έρθουμε στη χάρη σου περπατώντας από το λιμάνι με τα άρβυλά μας γεμάτα ρεβίθια». Ήταν η απόλυτη δέσμευσή τους να υποφέρουν τα πάνδεινα, αρκεί να σωθούν.

Ευσπλαχνικός ο Άγιος, έβαλε τα μεγάλα του μέσα στον μεγαλοδύναμο και σε λίγο το θαύμα έγινε. Η θαλασσοταραχή κώπασε και η ψυχή τους ηρέμησε.

Όταν με το καλό ήρθε η ώρα να πατήσουν το πόδι τους στο νησί τους και πριν καλά-καλά αγκαλιάσουν τους δικούς τους, βάλθηκαν να εκπληρώσουν το τάμα τους προς τον Άγιο.

Κατέβηκαν από το καράβι με την κατάλληλη ετοιμασία και άρχισαν την πορεία προς το ναό του Αγίου Γερασίμου. Με τα πρώτα βήματα ο ένας έδειχνε πόσο βασανιστικό είναι να περπατάς έχοντας κάτω από τη γυμνή πατούσα και το υπόλοιπο πόδι σου ρεβίθια. Αγκομαχούσε, πονούσε, υπέφερε, αλλά το τάμα είναι τάμα. Παρέμενε αφοσιωμένος στο σκοπό του και απορροφημένος με τα βάσανά του. Κάποια στιγμή γυρίζει να δει το φίλο του και να μοιραστούν τον πόνο τους. Τον βλέπει να περπατάει ανέμελος και άνετος. Οπότε γεμάτος απορία τον ρωτάει:

- Καλά εσύ δεν υποφέρεις: Πώς αντέχεις αυτό το βασανιστήριο; Και ήταν δική σου ιδέα αυτό το τάξιμο.

- Το τάξιμο ήταν ρεβίθια στα παπούτσια. Εγώ τα έβρασα! Δεν δεσμευτήκαμε στον Άγιο για το αν θα είναι άβραστα ή βρασμένα!

- Κόκαλο ο άλλος!

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Φτελιά: Κώστας Καραγιάννης

Στο προηγούμενο φύλλο μας γράφαμε: Το 1947, στο ξεκίνημα και τη φούρια του εμφυλίου εγκατέλειψε ξαφνικά το έργο που ξεκίνησε και κατέφυγε οικογενειακώς στη Μακρακώμη χωρίς να πάρει ούτε τα ζώα που είχε. Για την πορεία του από εκεί και πέρα, στη Μακρακώμη, θα αναφερθούμε στο επόμενο.

Ερχόμενος στη Μακρακώμη, φιλοξενήθηκε στο σπίτι του συγγενή του, Θανάση Νέλλα, και για να στηρίξει την πολυμελή οικογένειά του αρχικά άνοιξε ένα εστιατόριο σε κτίριο που του παραχώρησε ο Θανάσης Νέλλας αλλά σύντομα μετακινήθηκε στην περιοχή που βρίσκεται τώρα το σπίτι τους και για ένα μεγάλο διάστημα η νέα του επιχείρηση.

Ανάλογη επιχείρηση εστιατορίου είχε στήσει και το 1938 στη θέση Λιβάδια της Τσούκας σε μια πρόχειρη παράγκα κατά την κατασκευή του δρόμου Μακρακώμη-Φουρνά. Εκεί δούλεψαν και αρκετοί συγχωριανοί μας.

Ο Πατέρας του τού έστειλε χρήματα από την Αμερική και αγόρασε μια πετρελαιοκίνητη πριονοκορδέλα και έναν μεγαλύτερο χώρο που τότε βρισκόταν στην άκρη της Μακρακώμης. Αργότερα προμηθεύτηκε όλα τα ξυλουργικά μηχανήματα και έστησε το γνωστό εργοστάσιό του. Εκτός από πάσης μορφής ξυλεία οργανώθηκε και έκανε μέχρι και κουφώματα.

Με το τέλος του εμφυλίου επανήλθε στη Φτελιά, αλλά δεν εγκατέλειψε το εργοστάσιο ξυλείας που δημιούργησε. Οι ανάγκες για ανοικοδόμηση μετά την επιστροφή στα χωριά όσων αναγκάστηκαν κατά τον εμφύλιο να τα εγκαταλείψουν έφερε δουλειές και ευημερία στην επιχείρησή του.

Μια επιχείρηση που έδινε εργασία και μεροκάματο σε πολλούς Μακρακωμίτες και Ροβολιαρίτες. Από τους συγχωριανούς μας μνημονεύουμε: τον Απόστολο Νέλλα και τη σύζυγό του που ξεκίνησαν και συνταξιοδοτήθηκαν από εκεί, τον Δημήτρη Ρίζο και τη γυναίκα του, τη Βαγγελή, τον αδελφό του Βασίλη Ρίζο που και αυτοί συνταξιοδοτήθηκαν από την επιχείρηση Καραγιάννη, τον Γιώργο Μπουή και πολλούς Μακρακωμίτες.

Πολύ αργότερα τα παιδιά του Τάκης και Ανδρέας μετέφεραν το εργοστάσιό τους στη σημερινή του θέση, δίπλα στο ποτάμι από την άλλη πλευρά. Έφτασε να απασχολεί άνω των 50 ατόμων με δουλειές σε όλη την Ελλάδα.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΜΠΟΥΚΑΣ

Λεύκωμα

Γράφει ο Χρήστος Γ. Γράβαλος, Φιλόλογος

Αγαπητέ Κώστα,

Γνωστός για την πολυσχιδή και ποικίλη συγγραφική σου έκφραση και παρουσία, μαζί με τις ευχαριστίες μου για την αποστολή του «Λευκώματός» σου, θέλω να εκφράσω παράλληλα την ειλικρινή μου χαρά, μια και (η έκδοσή του) αποκρυσταλλώνει μια πλούσια και ζήδωρη εκπαιδευτική δράση και προσφορά, αλλά και γιατί μου προσήγγισες και διήγειρες τις εκπαιδευτικές μου χορδές, λόγω της συναδελφικής μας ιδιότητας.

Ευτυχής όποιος διήνυσε, περάτωσε και αποτύπωσε τις επαγγελματικές του εμπειρίες, και δη τις εκπαιδευτικές, που λαμβάνουν διάσταση υψηλού λειτουργήματος, παράλληλα με την κοινωνική του ολοκλήρωση και καταξίωση.

Γι' αυτό, αγαπητέ Κώστα, χαίρω μαζί σου για το πόνημά σου.

Το ανεξάντλητο, αεικίνητο και ζωτικότατο Ροβολιαρίτικο πνεύμα σου έκφραση και δημιουργία, για όλους εμάς τους νεότερους να αποτελεί κίνητρο, ερέθισμα και βατήρα παρόμοιας εκτόξευσης και εκπομπής, διδάσκοντας και δείχνοντας στους επιγενόμενους πως η πραγματικότητά μας πρέπει να είναι αποδοτική και εύφορος «στους αγρούς που καλλιεργούμε» δικαιώνοντας έτσι την όχι τυχαία εγκόσμια παρουσία μας.

Με τις θερμές ευχές μου για τις Άγιες ημέρες του Πάσχα.

Έρρωσο ευδαιμονών.

Χρήστος Γ. Γράβαλος

Λαμία 1 - 5 - 2013

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ο Κώστας Μπούκας είχε την προνοητικότητα όχι μόνο να δημιουργήσει ένα ΛΕΥΚΩΜΑ των εφηβικών και μετεφηβικών του χρόνων – όσο ήταν σπουδαστής στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαρίσης – , αλλά και να το κρατήσει για το υπόλοιπο της ζωής του εμπλουτίζοντάς το και μετατρέποντάς το σε ΛΕΥΚΩΜΑ ΖΩΗΣ.

Ολόκληρο το πόνημά του χωρίζεται σε τέσσερα μέρη:

Το πρώτο και το δεύτερο μέρος περιλαμβάνουν απαντήσεις σε – γνωστές πάνω κάτω – ερωτήσεις των συνομιλητών του από την εφηβική ζωή αλλά και προβληματισμούς με κοινωνικό περιεχόμενο. Μελετώντας κανείς προσεκτικά τις απαντήσεις στέκεται στη φρεσκάδα, την αμεσότητα και τη διεισδυτικότητα της σκέψης των νέων μιας εποχής αρκετά μακρινής αλλά ταυτόχρονα και τόσο κοντινής μια και οι προβληματισμοί της νεότητας όλων των εποχών είναι κοινοί και διαχρονικοί.

Στο τρίτο μέρος, από την εποχή της νεότητάς του και αυτό, έχει συμπεριλάβει, κατ' επιλογήν, στοιχεία από τη συσσωρευμένη σοφία όχι μόνο επιφανών στοχαστών αλλά και των συνομηλίκων του.

Το τελευταίο μέρος είναι αφιερωμένο στα σημαντικά ορόσημα της μεστής εκπαιδευτικής πορείας του ως Δάσκαλος αρχικά και στη συνέχεια ως βοηθός Επιθεωρητή και τέλος ως Επιθεωρητής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η τόσο φροντισμένη έκδοση του βιβλίου του συνοδεύεται από φωτογραφικό υλικό αλλά και σχέδια ζωγραφικής φιλοτεχνημένα από τον ίδιο τον συγγραφέα του βιβλίου, δείγματα της καλλιτεχνικής δεινότητάς του.

Συνδρομές

Σαμαντά – Κοτρωνιά Δήμητρα, Λαμία	30€
Ρίζος Ηλίας του Πέτρου, Αθήνα	20€
Κοτρωνιάς Γεώργιος, Μακρακώμη	20€
Πλασταρά Γεωργία, Λαμία	15€
Ρίζου Βασιλική του Βασιλείου, Μακρακώμη	20€
Λιάπης Χρήστος του Κων., Λαμία	20€
Λιάπη Λαμπρινή του Κωνσταντίνου	10€
Μπαρμπαρούση Ελένη, Λαμία	20€
Πλιάκος Ευάγγελος, Πτελέα	20€
Βλάχος Κωνσταντίνος του Βασιλείου, Αθήνα	20€
Μπούκας Αθανάσιος του Νικ., Αθήνα	20€
Ζιαγκουβάς Ηλίας του Παντελή, Λαμία	25€
Χατζηοικονόμου – Ζυγούρη Μαρία, Κύπρος	25€
Ζυγούρη Κωνσταντία, Λαμία	25€
Νέλλας Γεώργιος του Σπύρου	20€
Νέλλας Ηλίας του Δημητρίου	30€
Μιχαήλ Μιχάλης, Αμούρι	30€
Αναγνώστου Σπύρος του Βασιλείου	20€
Αναγνώστου Βασίλειος του Σπύρου	20€
Κυριόπουλος Θεολόγος	20€
Ρίζος Χαράλαμπος του Σταύρου	20€
Γιαννέλη Φωτεινή του Λάμπρου, Λαμία	20€
Καταραχιά Παρασκευή, Λαμία	20€
Κωστή Ελισάβετ, Φουρνά	10€
Αγγελή Ισμήνη, Λαμία	20€
Παναγιώτου Αλίκη	20€

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Κοτρωνιά Βενετία του Σεραφείμ
στη μνήμη της Μητέρας της Ελένης 100 €

Θερινό ηλιοστάσιο ή ηλιοτρόπιο

Συνέχεια από την 1η σελ.

αλλά έχει μια κλίση (δείτε τα δύο σχέδια). Ωστόσο ο άξονάς της παραμένει σταθερά κεκλιμένος και έτσι κάθε Μάρτιο – πιο συχνά στις 21 ή 22 – και κάθε Σεπτέμβριο – συνήθως στις 22 ή 23 - η γη βρίσκεται στο ίδιο οριζόντιο επίπεδο με τον ήλιο οπότε έχουμε ίση μέρα - ίση νύχτα. Αυτό το ονομάζουμε **Εαρινή** και **Φθινοπωρινή Ισημερία**, αρχή της Άνοιξης και του Φθινοπώρου αντίστοιχα.

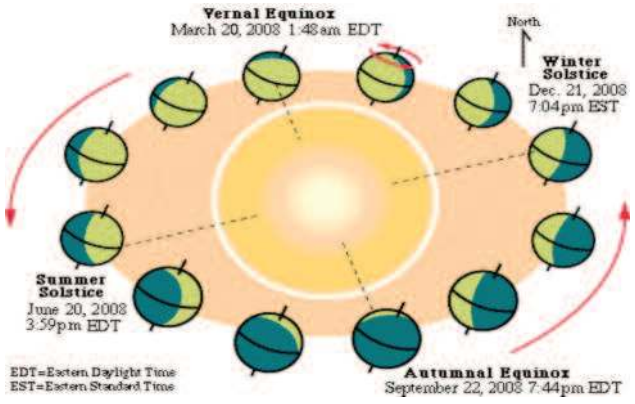

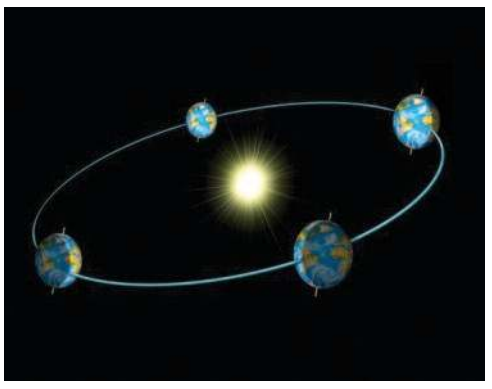

Κάθε Ιούνιο – στις 21 ή 22 – στο **θερινό ηλιοστάσιο** η ΓΗ βρίσκεται χαμηλότερα από το οριζόντιο επίπεδο και μακρύτερα από τον ήλιο και, με την κλίση που έχει ο άξονάς της, δέχεται τις ακτίνες του πιο κάθετα για το βόρειο ημισφαίριο, οπότε έχουμε τη μεγαλύτερη μέρα και περισσότερη ζέστη. Από τότε αρχίζει το καλοκαίρι.

Κάθε Δεκέμβριο – στις 21 – στο **χειμερινό ηλιοστάσιο** το βόρειο ημισφαίριο της γης δέχεται τις ακτίνες του ήλιου πιο λοξά και έτσι έχουμε τη μικρότερη μέρα και την αρχή του χειμώνα, της ψυχρότερης περιόδου.

Οι εποχές δεν είναι ίσου μήκους

Οι χρόνοι που υπολογίζονται για τη μετακίνηση του ήλιου από την ισημερία του Μαρτίου μέχρι το ηλιοστάσιο του Ιουνίου και από την ισημερία του Σεπτεμβρίου, μέχρι το ηλιοστάσιο του Δεκεμβρίου, και ξανά πίσω στην ισημερία του Μάρτη, είναι περίπου 92,8 – 93,6 – 89,8 και 89,0 ημέρες αντίστοιχα. Η παρηγοριά μας, στο βόρειο ημισφαίριο, είναι ότι η άνοιξη και το καλοκαίρι διαρκούν περισσότερο από ό,τι το φθινόπωρο και ο χειμώνας!

Σύμφωνα με τη γεωκεντρική αντίληψη, οι θέσεις του ηλίου κατά τον ετήσιο κύκλο του: το **θερινό ηλιοστάσιο**, τον Ιούνιο, (σηματοδοτεί την αρχή του Καλοκαιριού), το **χειμερινό ηλιοστάσιο**, τον Δεκέμβριο (σηματοδοτεί την αρχή του Χειμώνα), η **εαρινή ισημερία**, τον Μάρτιο (σηματοδοτεί την αρχή της Άνοιξης) και η **φθινοπωρινή ισημερία,** τον Σεπτέμβριο (σηματοδοτεί την αρχή του φθινοπώρου) αποτελούσαν σημαντικά ορόσημα από την παλαιολιθική ακόμη εποχή.

Δείτε στον πίνακα που ακολουθεί τα αντίστοιχα ορόσημα με τις ημερομηνίες τους για τα έτη 2011 έως 2021:

Έτος	Εαρινή ισημερία	Θερινό ηλιοστάσιο	Φθινοπωρινή ισημερία	Χειμερινό ηλιοστάσιο
2011	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	23 Σεπτεμβρίου	22 Δεκεμβρίου
2012	20 Μαρτίου	20 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2013	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2014	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	23 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2015	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	23 Σεπτεμβρίου	22 Δεκεμβρίου
2016	20 Μαρτίου	20 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2017	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2018	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	23 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2019	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	23 Σεπτεμβρίου	22 Δεκεμβρίου
2020	20 Μαρτίου	20 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου
2021	20 Μαρτίου	21 Ιουνίου	22 Σεπτεμβρίου	21 Δεκεμβρίου

Στην Αρχαία Ελλάδα κάθε Πόλη-Κράτος είχε το δικό της ημερολόγιο. Είχε δηλ. τις δικές της ονομασίες στους μήνες του έτους και είχε τις δικές της εκδηλώσεις – εορτές κατά τη διάρκεια κάθε μήνα. Όμως, η δομή όλων των ημερολογίων ήταν ίδια σε όλη την Ελλάδα. Με το πέρασμα των χρόνων οι περισσότερες Πόλεις-Κράτη είχαν υιοθετήσει το Αττικό Ημερολόγιο το οποίο και επεκράτησε.

Ο πρώτος μήνας του έτους άρχιζε το καλοκαίρι, μετά το θερινό ηλιοστάσιο (21 Ιουνίου με το σημερινό ημερολόγιο), και συγκεκριμένα περίπου την αντίστοιχη σημερινή 16η Ιουλίου και είχε 30 ημέρες. Βλέπουμε δηλαδή ότι οι πρόγονοί μας όριζαν την πρωτοχρονιά τους **με βάση το σταθερό ορόσημο του θερινού ηλιοστασίου.** Και επειδή είχαν συνειδητοποιήσει τη συμβολή του ΗΛΙΟΥ στην ύπαρξη και τη στήριξη της ζωής πάνω στη ΓΗ, φρόντισαν να τον τιμούν με διάφορες γιορτές και τελετές. Αυτό δεν το έκαναν μόνο οι αρχαίοι Έλληνες, αλλά σχεδόν όλοι οι λαοί του βορείου ημισφαιρίου. Έτσι γύρω από το θερινό ηλιοστάσιο έχουμε από τα πανάρχαια χρόνια, από την εποχή των πρώτων γεωργικών κοινωνιών, μια σειρά εκδηλώσεων που καταδεικνύουν την αξία που έδιναν οι άνθρωποι της εποχής στον ήλιο και την ευεργετική συνεισφορά του στην επιβίωσή τους.

Η αξία του Θερινού ηλιοστασίου: γιορτές και τελετές

Για τους λαούς του βορείου ημισφαιρίου το θερινό ηλιοστάσιο λειτουργούσε ως ένα σαφές ορόσημο, ένα νέο ξεκίνημα του χρόνου γι' αυτό το υποδέχονταν με γιορτές και τελετές θρησκευτικού ή μαγικού χαρακτήρα.

Για πολλούς λαούς, ανάμεσά τους και οι πρόγονοί μας, σηματοδοτούσε την έναρξη του έτους. Οι αρχαίοι Έλληνες όριζαν ως Πρωτοχρονιά την πρώτη ημέρα της νέας σελήνης μετά το θερινό ηλιοστάσιο. Ξεκινούσαν το θερινό ηλιοστάσιο με γιορτές προς τιμήν του ήλιου και τις συνόδευαν με το άναμμα μεγάλης φωτιάς.

Όπως έχουμε γράψει και αλλού, η χριστιανική εκκλησία έχει ενσωματώσει παλιές λατρευτικές συνήθειες στο χριστιανικό ημερολόγιο με στόχο να τις υποκαταστήσει με τις δικές της.

Στην Οδύσσεια του Ομήρου βρίσκουμε αναφορές στον Κληδόνιο Δία με τελετές που γίνονταν γύρω από το Θερινό ηλιοστάσιο. Σύμφωνα με την αντίληψή τους ο Κληδόνιος Δίας ήταν ο Θεός που έδινε οιωνούς στους θνητούς και προδίκαζε το μέλλον τους (**η αρχαιοελληνική λέξη κλήδων προέρχεται από το ρήμα κλέω = αγγέλλω**).

Η αρχαία αυτή λατρευτική τελετή ενσωματώθηκε στη χριστιανική γιορτή Γέννησης του Ιωάννου του Προδρόμου στις 24 Ιουνίου, γνωστή και ως γιορτή του Αϊ Γιάννη του Κλήδονα. Είναι σε όλους μας γνωστό το τελετουργικό και οι στόχοι του που έχουν να κάνουν με το ριζικό των ανύπαντρων κοριτσιών. Επίσης γνωστές είναι και οι τελετές της πυράς την παραμονή της γιορτής με τις φωτιές που ανάβονται σε πλατείες και αλάνες δίπλα στα σπίτια. Μικροί και μεγάλοι πηδούν πάνω από τη φωτιά φωνάζοντας: «το βάρος μου νά 'ναι μάλαμα για το σπίτι» ή «το βάρος μου μετάξι», εκφράζοντας έτσι προσμονές και επιθυμίες για καλή σοδειά ή καλή έκβαση των προσπαθειών. Η αναμμένη φωτιά εξαγνίζει το άτομο που πηδάει. Σε ορισμένα μέρη καίνε το στεφάνι της Πρωτομαγιάς.

Το θερινό ηλιοστάσιο στην ποίηση και τα τραγούδια

Το θερινό ηλιοστάσιο με όλους τους συμβολισμούς του βρήκε τη θέση του στην ποίηση και τα τραγούδια. Σε ένα από τα ποιήματά του με τον τίτλο «Θερινό Ηλιοστάσι» ο Γιώργος Σεφέρης γράφει:

Ο μεγαλύτερος ήλιος από τη μια μεριά
Κι από την άλλη το νιό φεγγάρι, ...
Παραμονή της μεγαλύτερης μέρας.

Στίχοι πολλοί μελοποιήθηκαν και αγαπήθηκαν πολύ. Θυμίζουμε εδώ μερικούς. Και πρώτο-πρώτο το γνωστότερο όλων «Οδός Αριστοτέλους»: «και φωτιές ανάβανε στους απάνω δρόμους, / τ' Αϊ-Γιάννη θα 'τανε θαρρώ» σε στίχους Λευτέρη Παπαδόπουλου και μουσική Γιάννη Σπανού. Και ακόμη: «Μέσα στα μάτια σου γλυκές / τ' Αϊ- Γιάννη ανάβουν οι φωτιές» σε στίχους Τάσου Λειβαδίτη και μουσική Μίκη Θεοδωράκη ή και «Στην πύλη τ' Αδριανού / κοντά στου Μακρυγιάννη / μες στις φωτιές μας ρίξανε / μια νύχτα τ' Αϊ-Γιάννη» σε στίχους και μουσική Μάνου Χατζιδάκι και Μιχάλη Μπουρμπούλη. Οι Κρήτες, επίσης, έχουν συνθέσει αρκετές μαντινάδες:

«Του Κλήδονα σεβντά πουλώ κι έρωτα καμπανίζει
και σένα την αγάπη σου δεν τήνε νταγιαντίζω».

Θερινό ηλιοστάσιο και πανανθρώπινες γιορτές

Από τους αρχαιότερους εορτασμούς αφιερωμένους στο θερινό ηλιοστάσιο είναι αυτοί που γίνονταν στο διασημότερο προϊστορικό μνημείο, **στο Στόουνχετζ της Αγγλίας.** Το μνημείο αποτελείται από μεγάλιθους σε κυκλική διάταξη επάλληλων κύκλων. Έτσι η ανατολή του ηλίου κατά το θερινό ηλιοστάσιο είναι ευθυγραμμισμένη με την κυρίως ογκώδη πέτρα του μνημείου, πράγμα το οποίο αποτελεί το βασικότερο χαρακτηριστικό αυτού του αινιγματικού κτίσματος. Ευθυγραμμισμένη ήταν και η ανατολή του Ηλίου και στο μνημείο του Αμπού Σιμπέλ στην Άνω Αίγυπτο και στο πηγάδι της Ασσίνης στην Άνω Αίγυπτο επίσης, που βοήθησε τον Ερατοσθένη να υπολογίσει με καταπληκτική ακρίβεια το μήκος του μεσημβρινού της Γης που περνούσε πάνω από την Αλεξάνδρεια.

Κατά το θερινό ηλιοστάσιο οι Γάλλοι έχουν τη γιορτή του καλοκαιριού (Φετ ντ' Ετέ), οι βόρειοι λαοί το μεσοκαλόκαιρο (Μιντ Ζόμερ), οι Γερμανοί την τροπή του Ηλίου (Ζόνεν Βέντε). **Κοινός τόπος: το άναμμα μεγάλης φωτιάς στην ύπαιθρο και πολλές τελετές με επίκεντρο το νερό.**

Βότανα – μαγείες – προσδοκίες

Δεν ξέφυγε από την ανθρώπινη παρατηρητικότητα και το γεγονός ότι υπάρχουν φυτά που ανθίζουν στην αλλαγή των εποχών. Σε αυτά τα φυτά οι άνθρωποι απέδιδαν και εξακολουθούν να αποδίδουν μαγικές ή και θεραπευτικές ιδιότητες. Κατά το θερινό ηλιοστάσιο ανθίζει το σπαθόχορτο ή βάλσαμο ή το βοτάνι που διώχνει το διάβολο και από τα πανάρχαια χρόνια οι άνθρωποι το θεωρούν μαγικό. Βγάζει κίτρινα λουλούδια και πιστεύεται ότι με το χρώμα του γιορτάζεται το φως, ο ήλιος, η ίδια η ζωή. Οι Σπαρτιάτες το χρησιμοποιούσαν για να γιατρεύουν τις πληγές. Το ονομάζουν και «βότανο της λιακάδας», επειδή λειτουργεί ως αντικαταθλιπτικό. Άλλωστε και **το φως του ήλιου δρα ως αντικαταθλιπτικό για αυτό και οι λαοί της Μεσογείου θεωρούνται προνομιούχοι σε σύγκριση με τους βόρειους.**

Ο Σαίξπηρ στο έργο του «Όνειρο θερινής νύκτας» βάζει τα ξωτικά του δάσους να υποστηρίζουν ότι τη νύχτα, που ακολουθεί τη μεγαλύτερη μέρα του χρόνου, άνοιγαν οι ουρανοί και εισακούγονταν οι ευχές των θνητών.

Χαρακτηριστικές είναι οι μαντικές πρακτικές κατά το θερινό ηλιοστάσιο μέσω των οποίων πιστεύεται ότι διοχετεύεται η δύναμη του Ηλίου και φανερώνονται τα μελλούμενα.

Όλα αυτά δεν είναι τίποτε παραπάνω παρά ενδείξεις για τις προσκολλήσεις των ανθρώπων σε ξεχωριστά φαινόμενα που τους κάνουν να στέκονται, να αναστοχάζονται τα περασμένα και να οραματίζονται τα μελλούμενα.

Δικαίως, λοιπόν οι πρόγονοί μας συσχέτισαν το θερινό ηλιοστάσιο με την έναρξη του καινούργιου έτους και τοποθέτησαν εκεί κοντά την Πρωτοχρονιά τους.

Ηλίας Νέλλας

Οκτώ χρόνια χωρίς τον Παναγιώτη Γάκη

Συνέχεια από την 1η σελ.

του, όπως όλα αυτά ξεδιπλώνονται στις τόσο μεστές σελίδες του βιβλίου του. Εκεί μιλάει για ΟΛΑ!

Το χωριό του, ο χώρος του

«Θεώρησα χρέος μου να επιστρέψω στη γη, τη γενέτειρά μου, που αργοσαλεύει πάνω στα στήθια της πρωτο-Μάννας Ρούμελης, ποτισμένης με τους θρύλους και τις παραδόσεις του Λαού μας. Σκοπός μου ν' αντλήσω δύναμη, να βγώ στο λαμπερό φως των οραματισμών, ώστε να αποκρυπτογραφήσω τα όνειρα που έπλαθα μικρός και μέχρι την εφηβεία μου, εκεί ψηλά στα «αετόμορφα βουνά», με **τις κυματιστές κορυφογραμμές,** στα απάτητα φαράγγια, στις αετοφωλιές της παιδικής μου φαντασίας» (σελ. 7).

«Μέσα σε αυτό το θεϊκό περιβόλι, που η καλοδεχτική φύση χάρισε τα προνόμιά της, τις ομορφιές της, τους ρυθμούς και τις εναλλαγές της, ώστε να παίρνει με απλοχεριά την όψη ενός φανταστικού ονείρου, ανασύρω μέσα από τη μνήμη μου, με λαχτάρα και σεβασμό, εκείνες τις ηρωικές μορφές των προγόνων μας, που πέρασαν «δια πυρός και σιδήρου», έντονα γεγονότα, εθνικές εξάρσεις, περιπέτειες, συγκρούσεις και στέργιωσαν, με άπειρες θυσίες, αυτήν την όμορφη Πατρίδα» (σελ. 8). Και παρακάτω στη σελ. 30 δανείζεται τους στίχους του ποιητή Κ. Κρυστάλλη για να πει όσα κι ο ίδιος νιώθει:

«Νάξερες όμορφο χωριό τι μου θυμίζει εμένα
ένα δενδρί, ένα κεδρί, μια ρεματιά, μια βρύση.
Νάξερες όμορφο χωριό τι πόθους μου ξανάφτει
ένας ανθός σου ταπεινός, με τη μοσχοβολιά του»

«Η κοινωνία του χωριού βάδιζε σε σταθερά μονοπάτια, ακίνδυνα και ομοιόμορφα. Γέροντες θυμόσοφοι, με άτρωτο ήθος και σοφία, πηγαία ευγένεια, αζύγιστη και αλογάριαστη. Συμωμένοι στο καμίνι της ζωής, της στέρησης, της πίκρας και της απειλής από εξωγενείς παράγοντες, περπάτησαν περήφανα πάνω στα καυτερά μονοπάτια....» (σελ. 78 – 79).

Αγώνες για πρόοδο και αλλαγή

«Μετά το πέρασμα τόσων δεκαετιών η μνήμη μου γυροφέρνει σ' εκείνο το ιστορικό όμορφο Σχολειό της κεντρικής συνοικίας των Αγίων Αποστόλων, με τα μεγάλα παράθυρα, το ξύλινο πάτωμα, τα καινούργια θρανία, όπου μαθήτευσα κι εγώ από το έτος 1928 μέχρι το 1934. Οι άριστοι και θαυμάσιοι σαν άνθρωποι, οι υπέροχοι δάσκαλοί μας, στους οποίους οφείλουμε χάριτες και μνήμες «θεϊκές» ...

Εκείνα τα χρόνια, όπως τα έβλεπε, τότε, το μάτι του παιδιού, ήταν ευτυχισμένα και χαρούμενα, γιατί **ήταν χρόνια δημιουργικού μόχθου ...**» «Πότε νηστικά και πότε χορτάτα μ' ένα ξεροκόμματο μπομπότα στο μαρούδι και μαζί την πλάκα και το κοντύλι» (σελ. 64 και 67).

ΣΧΟΛΙΟ: Καλότυχος και λεύτερος από προσκολλήσεις σε όσα καθηλώνουν, αυτός που μπορεί και βλέπει πρωτίστως τη... φωτεινή όψη του φεγγαριού.

Η αυθόρμητα εκφραζόμενη εκτίμηση και σεβασμός στους αγωνιστές της ζωής

... «πέτυχα μεταξύ των αριστούχων και γράφτηκα στην Γ΄ τάξη του Γυμνασίου (Σπερχειάδας). Παρέα με τον **Θανάση Σακελλάρη** του Σαμαροκώστα. Κοντούλης στο ανάστημα, πτωχός και ορφανός από μάννα, με πατέρα που πάσχιζε να τον μορφώσει ...Φιλότιμος πάντοτε, ολιγαρκής, χάριζε ακόμη και την μπουκιά του.

Ο Θανάσης, μικρός το δέμας, αλλά σπάνιο πνεύμα, ξεχωριστή ιδιοφυία, τόσο στα φιλολογικά όσο και στα μαθηματικά. Στην Ε΄ τάξη του Γυμνασίου, αυτός ο πνευματικός μικρογίγαντας, είχε μετατρέψει την Ιλιάδα στη Δημοτική γλώσσα, σαν ποίημα απλό και κατανοητό και στην καθαρεύουσα έγραφε σε άπταιστο ύφος (σελ. 105).

Και σε ώρες ανάπαυσης και σχόλης, ο Θανάσης, πάντα φλεγόμενος από ποιητική διάθεση, απήγγειλε τους στίχους του: **«Ώ τι ζωή και κότα όταν εννιάρι παίρνουμε και τρώμε και μπομπότα»** ξέσπασε όταν τον αδίκησε ο καθηγητής των Λατινικών (σελ. 106).

Όταν αργότερα έγινε δάσκαλος, διορίστηκε στο Καρπενήσι και ο Επιθεωρητής τον κράτησε ως βοηθό, στο γραφείο του. ...Στον Εμφύλιο, όταν ο Φλωράκης μπήκε στο Καρπενήσι, μάλλον στη φυγή τους, βιαίως ακολούθησε, ως όμηρος, αρρώστησε και χάθηκε ... Ναι, επαναλαμβάνω αυτός, ο Θανάσης Σακελλάρης, ο μικρογίγαντας του πνεύματος, με το βαθύ πατριωτικό και ενθουσιώδες συναίσθημά του, χάθηκε πρόωρα, αναπάντεχα και άδικα (σελ. 105) ... Αυτό ήταν δυστυχώς το τέλος ενός νέου, που, αν ζούσε, θα πρόσφερε πολλά στην παιδεία και θα ήταν το καμάρι για το χωριό μας» (σελ. 106).

«Την τελευταία χρονιά 1942 – 1943, κατοχή ακόμη, έμενα στο ίδιο δωμάτιο με τον **Κώστα Γ. Μπούκα** που αργότερα έγινε κι αυτός δάσκαλος και στη συνέχεια Επιθεωρητής. ... Ο Κώστας, υψηλός και ομορφόπαιδο, με ωραία χαρακτηριστικά, ήταν ένα αγνό χωριατόπουλο, με ψυχικά χαρίσματα και ξεχώριζε από τους άλλους συνομηλίκους συγχωριανούς μας στο ήθος, την πραότητα, την καλοσύνη, την ομορφιά της ψυχής. Είχε τη γενναιότητα να ομιλεί με παρρησία και να υπερασπίζεται την αλήθεια... Μας συνέδεε αδελφική φιλία και αλληλοεκτίμηση» (σελ. 113).

Τα οράματά του

«Έχουμε χρέος να δείξουμε στη Νέα Γενιά, που ακολουθεί, τη λεωφόρο του μελλοντικού κόσμου, που ταράζει και ταυτίζεται με τον πολιτισμό μας, και που, δυστυχώς, εμείς οι ίδιοι οι Νεοέλληνες αγνοήσαμε ή υποτιμήσαμε» (σελ 9).

«Πιστεύω ότι, εάν είχαμε κατανοήσει, ως ζωικά όντα, τις αδυναμίες μας, θα είχαμε οικοδομήσει έναν καλύτερο κόσμο». (σελ. 91).

«Άμεση δημοκρατία, άτρωτη, με νέες δομές εξουσίας και διαχείρισης, νέους θεσμούς, πλήρης απαγκίστρωση από τα φθοροποιά και ανίκανα, όσο και επιβλαβή για την Κοινωνία, κόμματα. Ο Πολίτης πρέπει να αναδειχθεί υπεύθυνος δημιουργός, ελέγχων και ελεγχόμενος, προστάτης μιας ισόρροπης κοινωνίας, βασισμένης στις ηθικές αξίες, το δίκαιον και το αδιατάρακτο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου». (σελ. 112)

«Ο 21ος αιώνας είναι ελπιδοφόρος, εφ' όσον ημείς βγούμε από τη νάρκη του εφησυχασμού και εργασθούμε με αγάπη, φαντασία και δυναμισμό για πρόοδο, μέσα σ' αυτόν τον ακανθώδη κόσμο». (σελ. 113)

Η αγρύπνια του και οι αγωνίες του για τα στραβά του τόπου μας

«Σε μήνυμά μου προς τους αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων **προτείνω** την τροποποίηση του Καταστατικού Χάρτη (του Συντάγματος), με την καθιέρωση νέων θεσμών, σ' αυτό το σαθρό, επισφαλές και επιζήμιο κοινοβουλευτικό σύστημα, που ευνοεί τον Κομματισμό και τους οικονομικά ισχυρούς, που νέμονται ατιμωρητί τον μόχθο του λαού και τον καθιστούν απλώς και μόνο παρατηρητή. Οι υψηλές παροχές και πριμοδοτήσεις των κομμάτων κατ' έτος και κατά την προεκλογική περίοδο, με ποσά που φέρνουν ανατριχίλα, πρέπει να καταργηθούν παραχρήμα, γιατί υποβιβάζουν τον θεσμικό ρόλο των κομμάτων, υποτιμούν τη νοημοσύνη του Λαού και στοιχειοθετούν την απαξία του βουλευτικού αξιώματος, το οποίο, ορισμένοι βαρόνοι, κατέχουν ανερυθρίαστοι επί δεκαετίες και το καθιστούν ...λίαν προσοδοφόρο επάγγελμα» (σελ 10).

ΣΧΟΛΙΟ: **Στα δημοσιευόμενα κάθε χρόνο «Πόθεν έσχες» των πολιτικών μας διαβάζουμε για το ΠΟΣΑ ΕΧΟΥΝ, αλλά δε μας λένε και πώς τα απέκτησαν. Και τελευταία δεν έχουμε δει πολιτικούς να πεθαίνουν στην «ψάθα» ή σε ένα ταπεινό ράντζο εκστρατείας, όπως ο αείμνηστος Πλαστήρας.**

Οι τολμηρές τοποθετήσεις του για τα κακώς κείμενα

«Η κομματοκρατία που κυβερνά αυτή τη χώρα και διαιτάται από τα πλούσια εδέσματα που απολαμβάνει με προνόμια ασύλληπτης και αχόρταγης εφευρετικότητας, έχει καταβροχθίσει με λαιμαργία και αυτά ακόμη τα ψωμιά της. Διαφαίνεται καθαρά το τέλος της. Είναι, δυστυχώς, γενική και απαρασάλευτη η πεποίθηση του απλού λαού, που με το μόχθο του παράγει πλούτο, χωρίς να συμμετέχει στην ισότιμη διανομή του ότι η κατ' ευφημισμόν λεγόμενη «Κοινοβουλευτική Δημοκρατία» είναι απλωμένη για ξήρανση στις πλάτες των μεγάλων τζακιών και των πολύμορφων βαρόνων... και σήμερα, τόσο αυτοί, όσο και τα τέκνα τους, μπαίνουν κατά προτεραιότητα στις «προηγιασμένες» κομματικές λίστες των υποψηφίων βουλευτών, ...προκειμένου να παρατείνουν το προτεκτοράτο τους» (σελ 9).

... μα η περήφανη και άδολη «κουτάλα», περνά από χέρι σε χέρι και κάνει θαύματα!!! Από τα χέρια της «νόμιμης» εξουσίας, περνά στα άμορφα, δήθεν άδολα και άπιαστα χέρια της αφανούς νομενκλατούρας, όπως αυτή διαμορφώνεται στην κοινωνικοπολιτική διαπάλη. ... Αυτή τη μικρή κουταλίτσα, πλέον, **όλοι εμείς οι Νεοέλληνες** τη χειριζόμαστε κατά τα γράδα του κεφαλιού μας και για να δροσίσουμε το προσωπικό μας συμφέρον, που θεωρούμε «αγιότερο» από το συμφέρον του κάθε συμπολίτη μας. Όπως, για παράδειγμα, προσπαθούμε να δείξουμε τον πατριωτισμό μας, στη σωστή φορολόγηση του διπλανού μας, για να 'χουμε καλούς μισθούς και συντάξεις, καλή Αστυνομία, καλά Σχολεία, δρόμους, φτήνια και καλοπέραση και εμείς – οι άλλοι – απ' έξω απ' το χορό, πιστοί οπαδοί της ραστώνης και της τεμπελιάς (σελ. 111).

ΣΧΟΛΙΟ: ...και φυσικά της φοροκλοπής, της φοροδιαφυγής, της μαύρης εργασίας και αμοιβής!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ο Παναγιώτης δεν εξαντλείται στο σημερινό άρθρο που του αφιερώνουμε.

Θα επανέλθουμε στης ψυχής του τα μονοπάτια. Θα αντλήσουμε από το επίκαιρο βιβλίο του, όλα τα διαμάντια που σήμερα θα μπορούσαν να είναι καθοδηγητές για όλους μας, τόσο για το παρόν όσο και για τις επερχόμενες γενιές. Γιατί **όλοι συμβάλλουμε με τον τρόπο μας στο συλλογικό γίγνεσθαι.**

Όλοι γνωρίζουμε, πως **τη ζωή τη φτιάχνει η σπανιότητα και η μοναδικότητα του καθενός μας.**

Και ο **Παναγιώτης Γάκης**, εξαίρετος επιστήμονας και άνθρωπος, ήταν και μοναδικός και σπάνιος.

Στην επικοινωνία που είχα με την οικογένειά του, για την άντληση του υλικού μου, με εντυπωσίασε το γεγονός, ότι ο σύζυγος, πατέρας και παππούς Παναγιώτης, είναι πάντα παρών στη ζωή τους, τη ζωή των παιδιών του και του εγγονού του Γιάννη. Έχει σμιλεύσει με τέτοιο τρόπο το καλούπι τους και έχει αφήσει παρακαταθήκη τις ηθικές αξίες και το αίσθημα δικαιοσύνης που τον διέκρινε.

Για τον **Παναγιώτη Γάκη**, θα επανέλθουμε σύντομα μέσα και από άλλα κείμενα του βιβλίου του, τύπου δοκιμίου. Γιατί όπως έλεγε και ο ίδιος οι αξίες δεν επανιδρύονται, ούτε ανακαλύπτονται «τάχα μου», **οι αξίες υπάρχουν, είναι αναλλοίωτες και κατατεθειμένες.** Σε εμάς εναπόκειται το βάρος να κάνουμε τις αλήθειες πράξεις. Σε εμάς εναπόκειται, αυτό το παιχνίδι του κόσμου, στο οποίο ο καθένας από μας συμβάλλει με τον τρόπο του, να το παίξουμε με τους πιο καθαρούς όρους. Αυτή είναι η πρόκληση!

Τον ευχαριστούμε που υπήρξε στη ζωή μας.

Ο **Παναγιώτης Γάκης** υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, θερμός υποστηρικτής, σύμβουλος και στυλοβάτης. Συχνά διέθετε το γραφείο του για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Μια Οδύσσεια χωρίς Ιθάκη

Καθημερινά σχεδόν πληροφορούμαστε από εφημερίδες, ραδιόφωνα ή τηλεοράσεις για το τι συμβαίνει με όσους προσπαθούν να φτάσουν στη χώρα μας ως λαθρομετανάστες, τις περιπέτειες που βιώνουν και από... πόσα κύματα εκμετάλλευσης περνούν. Αυτό φαίνεται πως είναι ένα φαινόμενο παλιό, πολύ παλιό, πιθανόν όσο και ο κόσμος.

Εδώ θα αναφερθούμε στην **περιπέτεια** που έζησαν δύο συγχωριανοί μας στην προσπάθειά τους να φτάσουν πριν από 83 χρόνια στον τότε παράδεισο που λεγόταν Αμερική. Πρόκειται για τον **Γεώργιο Χαρ. Μπούκα** (πατέρα του Κώστα Γ. Μπούκα) και τον **Κώστα Καραγιάννη.**

Η περιπέτειά τους καταγράφεται σε ένα, θα λέγαμε ιστορικό ντοκουμέντο, το οποίο μας παραχώρησε ο Τάκης Καραγιάννης και το προσφέρει στο Λαογραφικό μας Μουσείο.

Είναι μια εκτεταμένη καταγγελία προσώπων και καταστάσεων. Φαίνεται να έχει συνταχθεί από δικηγόρο ή συμβολαιογράφο και υπογράφεται από τον Γεώργιο Χαρ. Μπούκα. Έχει τον τίτλο: «**Αποκαλύψεις της μεγάλης σπείρας και της μεγάλης απάτης»**. Δεν φαίνεται ο παραλήπτης. Ωστόσο ο Τάκης Καραγιάννης μας πληροφορεί ότι ακόμα και στις εφημερίδες δόθηκε. Μάλιστα η εφημερίδα «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» αναφέρθηκε τότε στο θέμα με τον τίτλο: Ξεκίνησαν να δουν τους ουρανοξύστες της Νέας Υόρκης, αλλά βρέθηκαν και πάλι στο χωριό τους.

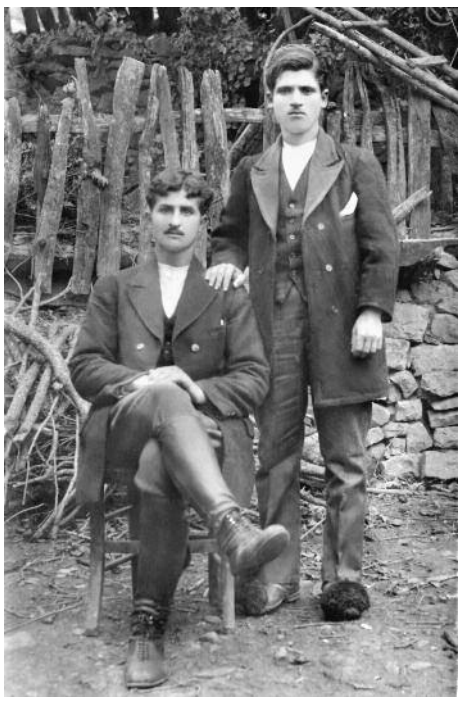

Ο Γεώργιος Μπούκας, καθιστός, και ο Κώστας Καραγιάννης, όρθιος.

Χάριν της ιστορίας θα παραθέσουμε το μεγαλύτερο τμήμα της για να μπορέσει ο σημερινός αναγνώστης να κατανοήσει γεγονότα και συμπεριφορές προσώπων και να συνειδητοποιήσει πραγματικότητες οι οποίες, δυστυχώς, είναι διαχρονικές. Διατηρούμε τη σύνταξη και το γλωσσικό ύφος, αλλά τα ονόματα των πρωταγωνιστών της σπείρας θα τα δώσουμε με τα αρχικά τους. Απολαύστε το κείμενο και τον τρόπο έκφρασης εκείνης της εποχής.

Αποκαλύψεις της μεγάλης σπείρας και της μεγάλης απάτης

Ο κάτωθι υποζεγραμμένος Γ. Μπούκας δηλώ ότι ο Δημ. Κου., ο συνεργαζόμενος εις την σπείραν αυτήν του Πρ. Κων. και Α. Κοκ. οι οποίοι έχουσι πρακτορείον επί της οδού Σταδίου ... υπό την επωνυμίαν «Π... Πρακτορείον Ταξιδίων» και εν τη Αιγύπτω με Σ. Ρωμ. και Ι. Αλ. ο μεν Δημ. Κου. καταζόμενος εκ Δικάστρου Τυμφρηστού κατόρθωσε και με παρέσυρε με διαφόρους τεχνικούς τρόπους καθώς παρέσυρεν πολλούς (με το επιχείρημα) ότι γνωρίζει και συνδέεται με τους Γενικούς Γραμματείς του Αμερικανικού Προξενείου και του παράσχουν την ευκολίαν, δηλαδή του δίνουν αριθμούς της αναλογίας της Ελληνικής με τα ήδη νόμιμα διαβατήρια της αναλογίας καθώς είχε εντεταλμένους διαφόρους εις το χωρίον του όπως παρασύρουν και διαβεβαιούν τα ως άνω γραφόμενά μου καθώς έπεσα και εγώ μετά του εξαδέλφου μου Κ. Καραγιάννη εις την παγίδα της ληστοσυμμορίας ταύτης.

Τον Αύγουστον μήνα του έτους 1930 παρεσύρθην και διεβεβαιώθην από τους εντεταλμένους του Δημ. Κου. πρώτον, από τον Γεω. Κόρ. τον Χρ. Ζημ. , Δ. Τελ. και του αδελφού του Κω. Κου. όθεν με έστειλεν εις Λαμίαν ο Κω. Κου. προς συνάντησιν του Δημ. Κου (πρόκειται για αδέλφια καταζόμενα από το Δίκαστρο).

Αφού μετέβην εις Λαμίαν κατά τα τέλη του Αυγούστου και εσυναντήθην μετά του Δημ. Κου. αυτός με θυσίας μεγάλης επιτηδειότητος κατόρθωσε να με πείσει όπως κατέλθω εις Αθήνας όπου και θα με αυτοσυστήσει εις τους αρμοδίους υπαλλήλους της Αμερικανικής Πρεσβείας και πεισθώ ότι πράγματι δυνάμεθα να αναχωρήσωμεν κανονικώς εις Αμερικήν.

Κατά τας αρχάς του παρελθόντος Σεπτεμβρίου ήλθον εις Αθήνας όπου μετέβην εις την δοθείσαν διεύθυνσιν, Ξενοδοχείον «Λουξ» όπου και εσυναντήθην μετά του Δημ. Κου. όπου μετά παρέλευσιν δύο ωρών μετέβην άγνωστον πού και μου έφερεν εις το Ξενοδοχείον τον Πρ. Κων. και Α. Κοκ. και μου τους σύστησε ως Γενικούς Γραμματείς του Αμερικανικού Προξενείου. Πράγματι ηπατήθην διότι ομιλούσαν την γαλλικήν. Αφού ήλθομεν εις συνεννόησιν μετά των ανωτέρω μού είπεν ότι δια να τακτοποιήσουν το ταξίδιόν μας πρέπει να φέρομεν μαζί μας περίπου 2.000 δολλάρια μετά του εξαδέλφου μου Κ. Καραγιάννη, τα μεν 1.700 να τα παραδώσωμεν εις αυτόν τα δε υπόλοιπα 300 να φέρομεν μαζί μας εις Ν. Υόρκην όπου και εμείναμεν σύμφωνοι.

Μετέβην εις το χωριό μου υποθηκεύσαμε τα κτήματά μας με τον Καραγιάννη και εξοικονομήσαμε το ανωτέρω ποσόν των 2.000 δολλαρίων, ήτοι 154 χιλιάδων δραχμών.

Κατόπιν, την 1ην Οκτωβρίου επανήλθον πάλιν εις Αθήνας μετά του εξαδέλφου μου Καραγιάννη όπου συναντήθημεν μετά της σπείρας Δημ. Κου. , Κων. και Σία, όπου εις το ζυθοπωλείον «καφέ Μπαρ Κρυστάλ» εμετρήσαμεν εις τους ως άνω και ενώπιον του Δ. Τελώνη και Ν. Ρήγα το ποσόν 590 δολλάρια ως προκαταβολήν με την συμφωνίαν ότι εντός 20 ημερών τα χαρτιά μας θα είναι έτοιμα προς αναχώρησιν.

Παρήλθε αρκετός καιρός και μας επρότειναν να αναχωρήσωμεν εις τας 15 Δεκεμβρίου, αλλά με την διαφοράν ότι δεν θα αναχωρήσωμεν από ενταύθα αλλά μέσω Αιγύπτου δια των εκεί διαμενόντων πρακτόρων των Σ. Ρο. και Ι. Αλ..

Πράγματι αναχωρήσαμεν την 16ην Δεκεμβρίου διά Αλεξάνδρειαν, αφού προηγουμένως καταβάλαμε και το υπόλοιπον ποσόν δολλαρίων 1.110 εις τους Κων. και Κου. τούτο δε δια περισσοτέραν ασφάλειαν.

Αφιχθέντες εις Αλεξάνδρειαν όπου μας έλεγξε το Κοντρόλ του Λιμεναρχείου Ισυνειδητοποιήσαμε ότι1 τα διαβατήρια που μας έδωσαν ήταν δια Αφρικήν και έπρεπε να παραμείνομεν τράνζιτ εις το Πορτ Σάιδ ορισμένας ημέρας και προς ασφάλειαν μας εκράτησε 100 δολλάρια, ότι θα αναχωρήσωμεν εις Αφρικήν μετά ορισμένας ημέρας και το καταβληθέν ποσόν θα το λάβωμεν την ώραν της αναχωρήσεώς μας εις το Πορτ Σάιδ.

Μετά την απόλυσιν του Κοντρόλ έξωθεν μας περίμενε ο Στ. Ρο. καθώς μας παρέλαβε και μας πήχε εις το Κάιρον εις το ξενοδοχείον του Κ. Καψή «Γεφικ Χάους Θέελ» όπου αμέσως ο Σ. Ρομ. άρχισε να απατά τας Αιγυπτιακάς αρχάς και να βγάζει λαθροχάρτια ότι είμεθα γεννησιμιού Κυπραίοι και έχομε κατοικήσει 20 έτη συνεχή εις Κάιρον και ως εγγυητής υπέγραψεν το ότι μας γνωρίζει ότι είμεθα Κύπριοι και 20 έτη κατοικήσαμε εις Κάιρον ο Κ. Καψής ενώ δεν είχομε δύο ημέρες αφιχθέντες εις το Ξενοδοχείον του.

Η σπείρα αυτή επεβοηθείτο παρά του ξενοδοχείου Καψή, του Παπα – Στεφ. ιερέως, αντιπροσώπου του Ελληνικού Πατριαρχείου εις Κάιρον καθώς ο Σ. Ρομ. έδωσεν ενώπιον του εξαδέλφου μου Κ. Καραγιάννη 5 λίρες Αιγύπτου να τον ευκολύνει εις τα χαρτιά γεννήσεώς μας δια τα έτερα διαβατήρια καθ' ότι ο διερμηνεύς του Αμερικανικού Προξενείου εις Κάιρον επήρε ... 3 λίρας Αιγύπτου παρά του Σ. Ρομ. να διευκολύνει εξαπατώντας τον Πρόξενον του Αμερικανικού Προξενείου να μας θεωρήσει τα διαβατήριά μας καθώς είχαμε από χρόνια εκεί ... Ο ίδιος ο Σ. Ρομ. διατεινόταν ότι είχε στείλει εκατοντάδες εις Αμερικήν, τόσον από Κάιρον όσο και από Πορτ Σάιδ αναφέροντάς μας και γνωστά σε εμάς ονόματα.

Προτού δε κατορθώσουν να μας τακτοποιήσουν εκινδυνεύσαμε εκ της Αιγυπτιακής Αρχής να συλληφθούμε, οπότε μας διώξαν δια Ελλάδα να παραμείνομεν χρονικόν διάστημα, να χάση τα ίχνη μας η Αιγυπτιακή Αρχή.

Καθώς ήλθαμε εις Ελλάδα εις τας 7 Ιανουαρίου, αφού αντιληφθήκαμεν όλα τα καταφύγια της ληστοσυμμορίας ταύτης και ότι επέσαμε θύματα εις τις λαθραιοδουλειές των δεν κοτούσαμε να μιλήσουμε διότι μας απειλούσαν ότι θα χάσωμε το ως άνω ποσόν 1.700 δολλαρίων άτινα κατόρθωσαν και μας τα πήραν άνευ αποδεικτικού.

Παραμείναντες εδώ τον Ιανουάριον και Φεβρουάριον οπότε κατόρθωσε ο Κοκ., Κων. και Κου. και μας έβγαλαν πιστοποιητικόν εκ του Επιμελητηρίου Αθηνών ότι είμεθα έμποροι και μας έλεγαν ότι έδωσαν εις τον Πρόξενον της Αιγύπτου 10 χιλιάδας δια την θεώρησιν των διαβατηρίων μας να έχωμεν ελεύθεραν κυκλοφορίαν εις Αίγυπτον.

Καθώς μας επανέφεραν πάλιν εις Αίγυπτον κατά τα τέλη Φεβρουαρίου όθεν μας παρέλαβεν ο Πο. και μας πήχε στο Κάιρον εις το Ξενοδοχείον του Κ. Καψή όπου μείναμε Μάρτιον και Απρίλιον και το τέλος μας άγνωστον. Από Κων. και Κου. λαβαίναμε διάφορες επιστολές, τας οποίας κατέθεσα μαζί με την μήνυσιν, με διαφόρους απειλάς ότι, εάν αλληλογραφούσαμε με τα σπίτια μας για το πού ευρισκόμεθα και αν συνέβη το κάτι ελάχιστον, θα χάσωμεν τα χρήματά μας ... και είχαμε κόψει την αλληλογραφίαν 2,5 μήνες. Επροφυλασσόμεθα με όλα τα μέτρα μήπως μας δηλητηριάσουν ή μας δολοφονήσουν, καθώς και ετούτο μας περίμενε. Κατά τας αρχάς Μαΐου πήραμεν απόφασιν ή ζωή ή θάνατος και τους αναγκάσαμεν να μας πουν τον άγνωστον προορισμόν μας, καθώς μας δήλωσε ο Ρωμ. Αλ. θα μείνουμε έως τον Ιούλιον και του απαντήσαμεν ότι, εάν δεν μας εξασφαλίσουν τα χρήματά μας, θα τους αναφέρομε εις την Πρεσβείαν. Τότε φοβηθέντες με έστειλαν και πάλιν εις Αθήνας όπως συνεννοηθώ αυτοπροσώπως με την εδώ σπείραν Κοκ., Κων. και Κου.

Ήλθα εδώ εις τας 18 Μαΐου και κατορθώσας με διάφορα μέσα να τους πάρω την απόδειξιν των 1.700 δολλαρίων καθ' ότι παρέμεινα εδώ έως τας 25 Ιουνίου, τον δε εξάδελφόν μου Καραγιάννη είχα αφήσει εκεί, με έστειλαν πάλιν εις Αίγυπτον στας 26 Ιουνίου. Φθάσας εις Κάιρον ήλθεν και ο Ρομ. από Πορτ Σάιδ εις τας 3 Ιουλίου και μας λέγει ότι η υπόθεσις εναυάγησεν και να φύγουμε διά Ελλάδα δώσας εις εμέ δύο επιστολάς αποτεινομένας εις Κων. όπως μας καθορίσουν λογαριασμόν.

Αποταθέντες εις Κων. μας ηπείλησεν με την φράσιν να πάω εις τον πατριώτην μου Δημ. Κου. ο οποίος μας εξηπάτησε και να λάβωμεν τα χρήματα που του δώσαμεν, ο δε Κοκ. μας ηπείλησε με μεγαλύτερη αγριότητα να πάμε να κάνωμε ό,τι μπορούμε και ότι έχουν δει πολλούς σαν κι εμάς και δεν μας φοβούνται, «βγήκαν τα παλιά τους τσαρούχια να τους φοβερίσουν» . Λέγει ο Κου. «εγώ σας έφερα εδώ, εγώ έχω και την ευθύνην να σας δώσω τα χρήματα, καθώς εμένα γνωρίζετε και όχι τον Κων. και τον Κοκ. και ότι εγώ έχω τον Ξ. Δικηγόρο για να τους καταδιώξουν, αλλά θέλω να μου παραδώσετε την αλληλογραφίαν και τας αποδείξεις των χρημάτων δια να τα δώσω εις αυτόν να τας μελετήσει».

Εγώ όμως, γνωρίζων το διπλωματικόν κόλπον της σπείρας ταύτης καθώς και του κ. Αξιοτίμου Βουλευτού Ν. Ξ. όστις μου λέγει τας αποδείξεις, διαβατήρια και αλληλογραφίαν ... να του τα δώσω και να μην τα παρουσιάσω εις την δικαιοσύνην δια να καταδιωχθούν ... υποστηρίζων ότι κινδυνεύω να τιμωρηθώ εγώ αντί αυτών. Αυτός είναι ο σκοπός του κυρίου μας Ξ., να μου αφαιρέσει τα πειστήρια αυτά και να με στείλει μετά εις τον Γεροδιάβολο. Δυστυχώς δια τον κ. Ξ. και τους προστατευομένους του δεν κατόρθωσαν να επιτύχουν το κόλπο αυτό αλλά του πήρα και κάτι σχετικά αντίγραφα άτινα μου βαστούσε και μου είπε με ειρωνίαν : «κοίταξε να βρης έναν καλόν δικηγόρο να σου κάμει τη δουλειά σου».

Αναχωρήσας εκ του γραφείου του μετέβην εις το Ξενοδοχείον όπου ήλθεν και ο αρχηγός της σπείρας Δημ. Κου. όπου αρχίσαντες διαλογικήν συζήτησιν περί της απάτης, παρουσία και του Δ. Μολιώτη, ωμολόγησεν ο Δημ. Κου. ότι τον Κων. και Κοκ. τους επαρουσίασε εις παρομοίας περιστάσεις ως υπαλλήλους του Αμερικανικού Προξενείου δια να παραπλανήσουν τας αρχάς ίνα μη ανακαλυφθεί η υπόθεσις αυτή. Την στιγμήν αυτήν παρουσιασθείς ο υπάλληλος του ξενοδοχείου μου είπε ότι με εζήτησε ο κ. Ξ. Μεταβάς, σύμφωνα με τας οδηγίας του υπαλλήλου εις το γραφείον του κ. Ξ. με την ερώτησιν: «με εζητήσατε, τι θέλετε;» Αυτός μου απάντησε ότι δεν σας ζήτησα. Του απαντώ: «είτε εγώ θα έχω λάθος, είτε ο υπάλληλος που με έστειλε» και έτσι ξεκίνησα να φύγω. Φεύγοντας μου απαντά: «δεν κάθεσαι λιγάκι;» Και την στιγμήν αυτήν εξεστόμησε την λέξιν «μην προβής εναντίον τους και να υπομείνεις, διότι θα χάσεις τα λεφτά σου και τίποτε δεν θα τους κάμεις». Και εγώ του απαντώ να μου εξηγήσει την λέξιν υπομονή και μου απήντησεν να καθίσωμε να περιμένωμε να μας στείλει στην Αμερική.

Τον συνεχάρηκα δια την σύστασιν ως αξιοτίμου Βουλευτού!!! και του απήντησα ότι

Συνέχεια στη σελ. 7

Β΄ Μια Οδύσσεια χωρίς Ιθάκη

Συνέχεια απ' τη σελ. 6

θα εξαντλήσω όλα τα Νομικά μου μέσα ίνα τους καταδιώξω, προτιμών να τα ξοδεύσω εις τους δικαστικούς αγώνας μου παρά να τα φάγη η σπείρα αυτή και αυτός μου απαντά με ύφος άχριον σαρκαστικόν: «πήγαινε να κάμης ό,τι μπορείς , εγώ δεν τον αφήνω τον γαμβρό μου τον Κου. να τον πνίξης, θα τον υποστηρίξω και δεν θα του κάνετε τίποτα».

Αναχωρήσας εκ του Γραφείου του κ. Βουλευτού Ξ. κατέφυγα εις την Εισαγγελικήν Αρχήν όπου και κατέθεσα μήνυσιν επί απάτη και τους εξεδόθη ένταλμα συλλήψεως, καθώς ο μεν Α. Κοκ. συνελήφθη οι δε Κων. και Κου. εξηφανίσθησαν και τον Δημ. Κου. περιποιείται ο αξιότιμος κ. Βουλευτής Φθιώτιδος Ν. Ξ. !!! εις την οικίαν του οποίου τον έχωμεν ιδή τώρα προ πέντε ημερών όπου μένει καθημερινώς και μάλιστα χθες υπέγραψε γραμμάτιον 28.000 δραχμών του ετέρου παθόντος Κ. Μπουρδάρα εκ Φουρνάς όπου έχουν εξαπατήσει μετέπειτα ημών.

Αφού ανεφέρθημεν εις το τμήμα καταδιώξεως όπως συλληφθή ο Δημ. Κου. και μας ενισχύσει δι' αστυφυλάκων όπως παρακολουθήσωμεν το σπίτι του Ξ. και το οποίον ήδη παρακολουθείται από το Σάββατον, ανεφέρθημεν και στην Εισαγγελία όπως διατάξη έρευναν και σύλληψίν του, αλλά, δυστυχώς, καμία ενέργεια διότι μου είπον ότι δεν μπορούν να κάμουν έρευναν εις σπίτι βουλευτού, αλλά τότε περιττόν είναι οι λησταί να καταφεύγουν στα βουνά και στα δάση εφ' όσον έχουν άσυλον των βουλευτών τας οικίας και αφού παραβλέπουν αι αρμόδιαι αρχαί να μας προστατεύσουν, τότε δια ποίον σκοπόν υπέφερα τας κακουχίας χύνοντας το αίμα μου εις το Μακεδονικόν μέτωπον, το Ρωσσικόν και της Μικράς Ασίας. Ημπορείτε να πληροφορηθείτε την διαγωγήν μου από τον Συνταγματάρχην μου κ. Νικόλαον Πλαστήραν 5/42 τάγματος Ευζώνων, διατί μέχρι σήμερα πληρώνω τους φόρους εις το Κράτος μας; Και αι αρμόδιαι Αρχαί δεν με προστατεύουν παρά με αφήνουν να εγκληματήσω !!!

Δια τούτο προβαίνω εις την δημοσίευσιν και διαμαρτύρομαι ότι εάν αι αρμόδιαι Αρχαί δεν προβούν εις την σύλληψιν και προστασίαν των δικαιωμάτων μου, τότε θα προστατεύσει τα δίκαιά μου η αγία κουμπούρα και τον αξιότιμον Βουλευτήν κ. Ξ.!!! θα τον διορίσω Πρωθυπουργόν της Ελλάδος να περιθάλπη καλύτερα τους ληστάς φοβερίζοντας τους παθόντες καθώς εφοβέρισε και τον Κ. Μπουρδάραν (εις διαλογικήν συζήτησιν Ν. Ξ. και Κ. Μπουρδάρα ο πρώτος απήντησεν εις τον δεύτερον ότι ο Ξ. τραβάει καλύτερα την Κουμπούραν!!!).

Μεθ' υπολήψεως
Το θύμα
Γ Χ Μπούκας
Υπογραφή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

• Θαυμάζει κανείς την αποφασιστικότητά τους και το κουράγιο να τα βγάλουν πέρα με τόσες αντιξοότητες.

• Στέκεται με ιδιαίτερη εκτίμηση μπροστά στην ωριμότητα δύο νέων ανδρών από ένα ορεινό χωριό, να τοποθετούνται με τόση σοβαρότητα, ετοιμότητα και ευελιξία απέναντι σε αναπάντεχα και δυσεπίλυτα προβλήματα.

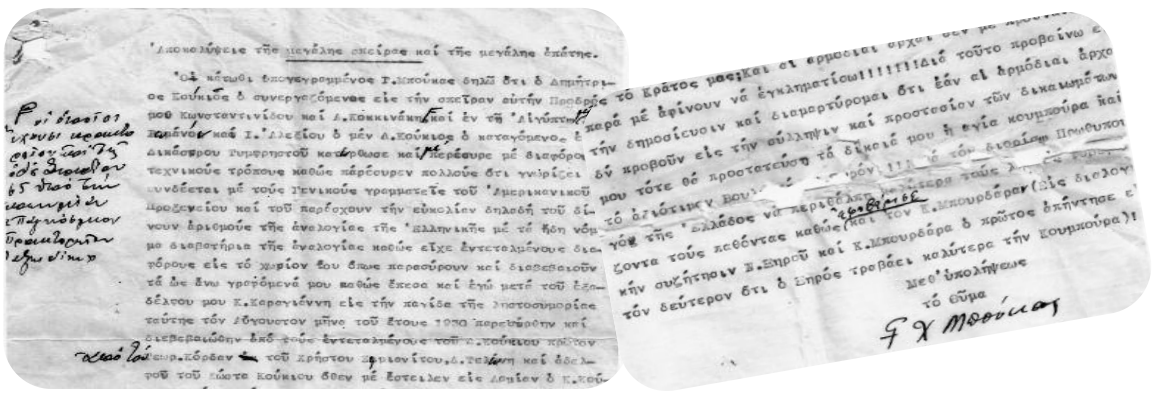

Η αρχή και το τέλος της καταγγελίας

Από όλον τον κόσμο για Όλους μας

Ικανοποιημένοι και Παραπονεμένοι Πολίτες του Κόσμου

Η Αυστραλία για τρίτη συνεχή χρονιά στην κορυφή, η Ελλάδα 30η

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ) έδωσε στη δημοσιότητα τον κατάλογο με τους ικανοποιημένους και τους παραπονεμένους πολίτες 36 αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών του κόσμου.

Τα κριτήρια ευημερίας – ικανοποίησης

Τα κριτήρια ευτυχίας - ευημερίας έπαψαν εδώ και μερικά χρόνια να είναι αυστηρώς οικονομικά, όπως το κατά κεφαλήν εισόδημα. Έχουν συμπεριληφθεί και κοινωνικά. Έτσι για την κατάταξη των χωρών χρησιμοποιούνται:

η ικανοποιητική στέγαση, το εισόδημα, η εργασία, η κοινωνική ζωή, η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες, η υγεία, η ικανοποίηση από τη ζωή, η ασφάλεια και η ισορροπία εργασίας-προσωπικής ζωής.

Η κατάταξη

ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ:1η Αυστραλία, 2η Σουηδία, 3ος Καναδάς, 4η Νορβηγία, 5η Ελβετία.
ΣΤΗΝ ΟΥΡΑ: 30η ΕΛΛΑΔΑ, 31η Εσθονία, 32η Ρωσία, 33η Βραζιλία, 34η Χιλή, 35η Μεξικό, 36η Τουρκία.

Παρατηρήσεις

Από τη μελέτη των στοιχείων και των πληροφοριών της κατάταξης καταλήγουμε στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Η εργασία και το εισόδημα δεν παύουν να αποτελούν έναν πολύ σημαντικό παράγοντα εξασφάλισης καλύτερων συνθηκών διαβίωσης.
- Σημαντικά κριτήρια παραμένουν: η σταθερή ανάπτυξη των δύο τελευταίων δεκαετιών και η αυξανόμενη ζήτηση των πόρων (φυσικών και κοινωνικών) μιας χώρας.
- Το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα των χωρών που συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο είναι 23.047 δολάρια, της Αυστραλίας 28.884 δολάρια και της ΕΛΛΑΔΑΣ 20.440.
- Παρατηρείται μεγάλο χάσμα μεταξύ πλουσιότερων και φτωχότερων: το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού απολαμβάνει έξι φορές υψηλότερο εισόδημα από το αντίστοιχο 20% των φτωχότερων.
- Οι ΕΛΛΗΝΕΣ έχουν προσδόκιμο ζωής 81 έτη, κατά ένα έτος ανώτερο από το αντίστοιχο των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Οι ΕΛΛΗΝΕΣ εργάζονται 2.032 ώρες το χρόνο σε σύγκριση με τις 1.776 του μέσου όρου των χωρών του Οργανισμού.
- Το 71% των ΕΛΛΗΝΩΝ δηλώνουν ότι βιώνουν περισσότερες θετικές εμπειρίες στην καθημερινότητά τους (ξεκούραση, αίσθημα ικανοποίησης) από ό,τι αρνητικές (πόνος, θλίψη) σε σύγκριση με το 80% του Οργανισμού.
- Το 56% των ΕΛΛΗΝΩΝ φαίνεται να έχει μια εργασία για την οποία πληρώνεται σταθερά, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 66%.

ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Γυαλιά Ηλίου από το "πανέρι", Καταστρέφουν τα Μάτια! Τα κριτήρια επιλογής

Σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των ματιών και την καλή όραση εγκυμονούν τα γυαλιά ηλίου που πωλούνται από πλανόδιους πωλητές ή καταστήματα που δεν εξειδικεύονται στα οπτικά είδη.

Όπως επισημάνθηκε σε συνέντευξη τύπου του Συλλόγου Οπτικών Οπτομετρών Βορείου Ελλάδος επτά στους δέκα Έλληνες φορούν γυαλιά ηλίου - "μαϊμού".

Τα συγκεκριμένα προϊόντα θεωρείται ότι δεν απορροφούν την υπεριώδη ακτινοβολία (UV) με αποτέλεσμα να προκαλούν ανεπανόρθωτες βλάβες στα μάτια.

Μεταξύ των βλαβών που μπορούν να προκαλέσουν τα γυαλιά ηλίου "του κιλού" είναι:

- ο καταρράκτης,
- εγκαύματα στον κερατοειδή (φωτοκερατίτιδα),
- πτερύγιο (ένα τριγωνικό στρώμα ιστού που μπορεί να επεκταθεί στον κερατοειδή και να εμποδίσει την ομαλή όραση),
- αμφιβληστροειδοπάθειες,
- εκφύλιση της ωχράς κηλίδας και
- καρκίνο των βλεφάρων.

Μάλιστα οι ειδικοί τονίζουν ότι είναι προτιμότερο κάποιος να μην φοράει καθόλου γυαλιά ηλίου από το να φοράει φτηνά προϊόντα καθώς στην πρώτη περίπτωση το μάτι αναπτύσσει ένα μηχανισμό αυτοπροστασίας, ο οποίος αδρανοποιείται από τους "κακούς" σκούρους φακούς.

Σύμφωνα με τους οπτικούς και οπτομέτρες τα κριτήρια επιλογής γυαλιών ηλίου (από την ηλικία ενός έτους ακόμα) είναι τα εξής:

- Η προστασία από την ακτινοβολία του ήλιου και όχι ο σχεδιασμός.
- Δοκιμή υπό το φως του ηλίου και όχι σε καθρέφτη.
- Η καθαρή και ποιοτική εικόνα που δεν τυφλώνει και δεν σκοτεινιάζει τα πάντα.
- 100 % απορροφητικότητα των φακών στην υπεριώδη ακτινοβολία και υλικό κατασκευής (οργανικό ή κρύσταλλο) οπτικώς κατεργασμένο, ομοιογενές και αναλλοίωτο.
- Αντιαλλεργικά υλικά σκελετού.
- Κάλυψη ολόκληρου του ματιού από τον σκελετό.
- Στα μικρά παιδιά να αποφεύγονται οι πολύ σκούροι φακοί ώστε να μην τα στεναχωρούν και να μην υπάρχει πιθανότητα φωτοφοβίας στο μέλλον.
- Η δυνατότητα απορρόφησης των γυαλιών ηλίου μειώνεται κάθε 2-3 χρόνια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε χρόνο στη χώρα μας πωλούνται από πλανόδιους και από μη εξουσιοδοτημένα καταστήματα ενάμιση με δύο εκατομμύρια γυαλιά ηλίου.

Καύσωνας: Τι κάνουμε;

Ο καύσωνας είναι ένα εποχικό φαινόμενο που οφείλεται σε κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στον τόπο μας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το φαινόμενο αυτό γίνεται πιο έντονο στις πόλεις.

Για να έχουμε καύσωνα θα πρέπει να υπάρχει συνδυασμός φαινομένων όπως:

- **Θερμοκρασίες** πάνω από 35° Κελσίου.
- Υψηλά ποσοστά **υγρασίας**.
- Άπνοια ανέμων ή **άνεμοι** χαμηλής έντασης.
- Έντονη **ηλιοφάνεια**.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν πανικοβαλλόμαστε από τα μέσα επικοινωνίας, που με το παραμικρό αναγγέλλουν καύσωνα.

Δεν εφησυχάζουμε, γιατί ο καύσωνας μπορεί να αποβεί μοιραίος. Παίρνουμε τα μέτρα μας:

- Αποφεύγουμε την έκθεση στον ήλιο. Αναζητούμε σκιερά και δροσερά μέρη. Προτιμούμε βαμβακερά ανοιχτόχρωμα και ελαφρά ρούχα με ανοιχτό λαιμό. Φοράμε καπέλο ή κρατάμε ομπρέλα.
- Αποφεύγουμε τη βαριά σωματική εργασία κυρίως κάτω από τον ήλιο.
- Δίνουμε **ιδιαίτερη προσοχή στη διατροφή μας**:
  Άφθονα υγρά, κατά προτίμηση νερό και φυσικούς χυμούς. Αποφεύγουμε τα οινοπνευματώδη ποτά. Δεν παρασυρόμαστε από παραπλανητικές διαφημίσεις για παγωμένα οινοπνευματώδη.
  Το διαιτολόγιό μας είναι ολιγοθερμικό: λαχανικά, φρούτα, λίγες ποσότητες ψωμιού ή λευκών κρεάτων – κοτόπουλο, ψάρι – και αποφεύγουμε τα λιπαρά φαγητά.
- Κάνουμε συχνά λουτρά με καταιωνιστήρα (ντους).
- Ντύνουμε βρέφη και παιδιά όσο πιο ελαφρά γίνεται. Δεν τυλίγουμε τα βρέφη σε πάνες και με τη ζέστη, εκτός από το γάλα, φροντίζουμε να παίρνουν και υγρά (κυρίως νερό ή και φυσικούς χυμούς).
- Δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα στα **άτομα υψηλού κινδύνου:**
  Άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών.
  Όσα πάσχουν από χρόνια νοσήματα (καρδιοπάθειες, νεφροπάθειες, πνευμονοπάθειες, ηπατοπάθειες, διαβήτη).

Όσα άτομα, που για καθαρά ιατρικούς λόγους, παίρνουν φάρμακα για τα χρόνια νοσήματά τους, όπως π.χ. τα διουρητικά, τα αντιχολινεργικά, τα ψυχοφάρμακα, τα ορμονούχα (συμπεριλαμβανομένης της ινσουλίνης και των αντιδιαβητικών δισκίων). Ιδιαίτερα κατά την περίοδο των υψηλών θερμοκρασιών περιβάλλοντος θα πρέπει να συμβουλεύονται το γιατρό τους για την ενδεχόμενη τροποποίηση της δοσολογίας.

- Οι χώροι εργασίας πρέπει να διαθέτουν κλιματιστικά μηχανήματα ή απλούς ανεμιστήρες, κατά προτίμηση οροφής. Το ίδιο ισχύει και για τα ιδρύματα, που περιθάλπουν νεογνά, βρέφη, παιδιά, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Τα μέσα μαζικής μεταφοράς πρέπει να φροντίζουν για την καλή λειτουργία του κλιματισμού τους, για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Ειδήσεις... Σχόλια... & Ειδήσεις... Σχόλια

Νέα από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου συνεδρίασε το Σάββατο 22 Ιουνίου στο χωριό, στην αίθουσα εκδηλώσεων του πρώην Δημοτικού Σχολείου και θέτει για ενημέρωση των μελών του Συλλόγου όσα θέματα το απασχόλησαν και τις αποφάσεις που πάρθηκαν.

1. **Αλληλο - ενημέρωση** όλων των μελών επί των εξελίξεων που μεσολάβησαν. Κυρίως για την έκδοση της εφημερίδας και τους λόγους που οδηγούν στην κυκλοφορία της ανά τρίμηνο, όπως γινόταν μέχρι τώρα. Επίσης ορίστηκε ομάδα μελών του Δ.Σ. που θα επεξεργαστεί και θα αποφασίσει για την επικαιροποίηση του διευθυνσιολογίου αποστολής της εφημερίδας. Αυτό σημαίνει διαγραφές μελών είτε γιατί έχουν αποβιώσει, είτε γιατί δεν έχουν δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τα τελευταία πέντε τουλάχιστον χρόνια. Ωστόσο είναι σημαντικό να τονιστεί το ότι κάθε μέλος του Συλλόγου που δεν παίρνει ταχυδρομικώς την εφημερίδα θα πρέπει να ενημερώνει γραπτώς το Διοικητικό Συμβούλιο ότι **δεν την παίρνει και επιθυμεί να την παίρνει.**
2. **Αιμοδοσία** για την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος του Συλλόγου. Λόγω των δυσκολιών που προκύπτουν από τη μετακίνηση του συνεργείου και του οχήματος, το Νοσοκομείο μάς θέτει ορισμένες προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της αιμοδοσίας: για να έρθει στο χωριό θα πρέπει να είναι δεδομένο ότι ο αριθμός των αιμοδοτών θα είναι ικανοποιητικός. Διαφορετικά θα πρέπει να γίνει συνεννόηση να μεταβούν οι αιμοδότες είτε στο νοσοκομείο ή σε κοντινό χωριό την ημέρα που θα γίνεται εκεί αιμοληψία. Αποφασίστηκε να γίνει συνεννόηση με συλλόγους κοντινών χωριών όπως η Βίτωλη και ο Πύργος για ορισμό κοινής ημέρας αιμοδοσίας ώστε το συνεργείο να βρεθεί την ίδια μέρα και στα δύο χωριά. Είναι σημαντικό **να τονιστεί η αξία της αιμοδοσίας και το πόση ασφάλεια προσφέρει η ύπαρξη Τράπεζας Αίματος.** Κατά το περασμένο έτος υπήρξαν αυξημένες ανάγκες μονάδων αίματος και η τράπεζά μας ανταποκρίθηκε.
3. **Ημερήσια εκδρομή**: Αποφασίστηκε να γίνει στις **21 Αυγούστου** σε Καρπενήσι, Μονή Τατάρνας και Φραγκίστα.
4. **Εκδρομή στην Ισπανία:** Θα πραγματοποιηθεί στις **18 Σεπτεμβρίου** με τιμή συμμετοχής 570 € το άτομο σε δίκλινο δωμάτιο. Το πρόγραμμα έχει δημοσιευθεί στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας. Τηλέφωνο επικοινωνίας με την Πρόεδρο του Συλλόγου 69 77 31 26 39.
5. **Ανώνυμη επιστολή**: Αποφασίστηκε να μη δημοσιευτεί στην εφημερίδα. Παραβιάζεται έτσι ο βασικός κανόνας που ισχύει για όλα τα έντυπα. Θα υπάρξει ατομική απάντηση προς τον αποστολέα. Αποφασίστηκε επίσης να γραφεί στην εφημερίδα μας άρθρο σχετικά με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους ώστε να ανανεώνεται η ενημέρωση και να μην υπάρχουν παρανοήσεις.
6. **Παράσταση Καραγκιόζη**: Είμαστε σε αναμονή απάντησης του καλλιτέχνη ώστε να μας ορίσει ημερομηνία που θα είναι στην περιοχή μας. Αυτό είναι σημαντικό γιατί έτσι το κόστος θα είναι πολύ μικρότερο παρά να έρθει από την Αθήνα αποκλειστικά για εμάς.
7. **Ορχήστρα για το Λαϊκό Πανηγύρι:** Βρισκόμαστε σε συνεννόηση να υπάρξει για φέτος κάτι το διαφορετικό.
8. **Εορτή Αγίων Αποστόλων:** Αποφασίστηκε να συμμετάσχουμε, όπως κάθε χρόνο στη γιορτή του πολιούχου μας.

Πολιτιστικός Σύλλογος

Δύο λέξεις που οριοθετούν και προσδιορίζουν τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τον λόγο ύπαρξης ενός μη-Κερδοσκοπικού Οργανισμού.

Α΄ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

1. Λαογραφία - Παράδοση - Ιστορία του τόπου.
2. Έκδοση Εφημερίδας με κοινωνικό, πολιτιστικό και πάσης φύσεως ποιοτικό περιεχόμενο.
3. Οργάνωση ετήσιου χορού και Λαϊκού Πανηγυριού.
4. Οργάνωση πάσης φύσεως καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.
5. Συντήρηση ή και δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, γηπέδων, παιδικής χαράς και άλλων σχετικών.
6. Συντήρηση χώρου αθλοπαιδιών και δημιουργία νέων για να έχει η νεολαία το δικό της στέκι.
7. Οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων για τα μικρά παιδιά.
8. Συμμετοχή και συνδρομή σε πάσης φύσεως θρησκευτικές εκδηλώσεις.
9. Δημιουργία Τραπέζης Αίματος και οργάνωση αιμοδοσιών.
10. Αρωγή προς άτομα που κρίνεται ότι έχουν ιδιαίτερη ανάγκη.
11. Οργάνωση μονοήμερων ή ολιγοήμερων εκδρομών στο εσωτερικό.
12. Οργάνωση εκδρομών στο εξωτερικό για ψυχαγωγικούς και μορφωτικούς λόγους από τις οποίες προκύπτουν και οικονομικά οφέλη για τον Σύλλογο.
13. Οικονομικές συνδρομές για έργα που γίνονται στο χωριό στο βαθμό που επιτρέπουν τα οικονομικά του Συλλόγου.
14. Συμμετοχή και συνεισφορά στην επέκταση Διαδικτυακής Σύνδεσης.

Β΄ ΠΑΡΕΛΘΟΝ – ΠΑΡΟΝ – ΜΕΛΛΟΝ

1. Γνωρίζουμε ότι στο **παρελθόν** ο Σύλλογος δραστηριοποιήθηκε σε έργα κοινής ωφέλειας όπως διάνοιξη και τσιμεντοστρώσεις δρόμων, τοιχία αντιστήριξης, επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών βρυσών και άλλα. Υπήρχαν τότε ποικίλες επιχορηγήσεις από Υπουργεία, Οργανισμούς και άλλους φορείς του Δημοσίου.
2. **Σήμερα**, με τις νέες ρυθμίσεις και την προσπάθεια εξορθολογισμού δαπανών και αρμοδιοτήτων, οι όποιες επιχορηγήσεις προς Συλλόγους παρέχονται αποκλειστικά και μόνο από την Τοπική Αυτοδιοίκηση ή από ιδιώτες χορηγούς. Έτσι ο κάθε Πολιτιστικός Σύλλογος στηρίζεται όλο και πιο πολύ σε δικούς του πόρους και είναι προφανές ότι με την οικονομική κρίση που περνάμε όχι μόνο περιορίζονται οι πόροι τους, αλλά και πολλοί Σύλλογοι φυτοζωούν, αδρανούν ή και διαλύονται.
3. Κάποια μέλη του Συλλόγου ή και του Διοικητικού Συμβουλίου προσφέρονται ιδία βουλήσει να συμμετάσχουν ή να οργανώσουν εξωσυλλογικές εκδηλώσεις όπως είναι η «βραδιά γυναικών». Ο Σύλλογος ούτε πιστώνεται, ούτε χρεώνεται την οργάνωση της εκδήλωσης διότι δεν συμμετέχει. Θα ήταν άλλωστε αταίριαστο να διοργανώνει ο Σύλλογος εκδήλωση αποκλειστικά γυναικών τη στιγμή που έχει ως μέλη του και άνδρες.
4. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ροβολιαριτών ήταν και είναι παράδειγμα προς μίμηση. Εν τούτοις πιστεύω ότι έχει περιθώρια βελτίωσης στο **μέλλον.** Προϋπόθεση βεβαίως είναι η κατάθεση ιδεών, η συμμετοχή και, ασφαλώς, η καλοπροαίρετη και δημιουργική κριτική. Πονάμε όλοι το Σύλλογό μας και ενδιαφερόμαστε να είναι δραστήριος, δημιουργικός και δυνατός ώστε να εκπληρώνει τους στόχους του.

Γεώργιος Κουτσούκος

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Τα παιδιά σήμερα ... αλλά και πριν και πάντα! Διαπαιδαγώγηση από την ... κούνια!

Γράφει ο Ηλίας Νέλλας

Σήμερα γνωρίζουμε περισσότερα για το πόσο **η ενήλικη ζωή επηρεάζεται από τα βιώματα, τα διδάγματα και τις κατακτήσεις μας κατά την παιδική ηλικία.** Γνωρίζουμε πια ότι τόσο η ικανότητά μας να δημιουργήσουμε εξωτερική επιτυχία, όσο και η δυνατότητά μας να είμαστε ικανοποιημένοι και ευτυχείς, επηρεάζονται πολύ από τα περιστατικά και τις συνήθειες της πρώιμης παιδικής ηλικίας μας.

Θα αναφέρω εδώ μία μόνο από τις άφθονες μελέτες που έχουμε στη διάθεσή μας και που απαντά με τον πιο πειστικό τρόπο στο παραπάνω επιχείρημα:

Πριν λίγα χρόνια ένας ερευνητής επισκεπτόταν παιδιά Νηπιαγωγείου στο σχολείο τους και τους ζητούσε να συνεργαστούν μαζί του ατομικά σε κάποιο θέμα που τον ενδιέφερε.

Όταν τελείωνε η «συνεργασία» έλεγε σε κάθε παιδί:

- Εδώ, σ' αυτό το κουτί έχω καραμελίτσες. Δικαιούσαι να πάρεις μία για τη βοήθεια που μου πρόσφερες. Αν, όμως, περιμένεις και έρθεις μετά το διάλειμμα, τότε θα πάρεις δύο!

Και καταχωρούσε στις σημειώσεις του τα παιδιά που πήραν αμέσως την καραμέλα και εκείνα που δέχτηκαν να την πάρουν διπλή, αλλά ... αργότερα, μετά το διάλειμμα.

Ήταν αποφασισμένος να μελετήσει τις δύο ομάδες παιδιών: **αυτή που ικανοποίησε αμέσως την επιθυμία ή την ανάγκη να γευτεί το ζαχαρωτό** και **εκείνη που δέχτηκε να μεταθέσει την ικανοποίηση για αργότερα.**

Παρακολούθησε τα παιδιά και των δύο ομάδων μέχρι το τέλος της εφηβείας τους, αλλά και αργότερα και η μελέτη του είχε, μεταξύ των άλλων, τα παρακάτω ευρήματα:

Τα παιδιά, που μετέθεσαν την ανάγκη ή επιθυμία τους να γευτούν το ζαχαρωτό, ως έφηβοι:

- Ήταν πιο κοινωνικοί, πιο αποτελεσματικοί, γεμάτοι αυτοπεποίθηση, ικανότεροι να αντιμετωπίζουν τις απογοητεύσεις της ζωής,
- Είχαν λιγότερες πιθανότητες να κλονιστούν ψυχοσωματικά και να αποδιοργανωθούν από το άγχος,
- Δέχονταν τις προκλήσεις της ζωής και τις αντιμετώπιζαν, αντί να αποτραβιούνται και να καταθέτουν τα όπλα,
- Είχαν αυτοπεποίθηση, αυτεπίγνωση και εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και τη ζωή,
- Ήταν έμπιστοι και αξιόπιστοι,
- Έπαιρναν πρωτοβουλίες και εφορμούσαν προς νέους ορίζοντες,
- Είχαν, κατά μέσον όρο 210 βαθμούς παραπάνω - σε σύνολο 1.600 - σε τεστ ακαδημαϊκών επιδόσεων.

Γύρω στα τριάντα τους χρόνια:

- Εξακολουθούσαν να προηγούνται σε νοητικές δεξιότητες.
- Ήταν πιο προσεκτικοί, με μεγαλύτερη ικανότητα συγκέντρωσης και αφοσίωσης στο κάθε έργο τους,
- Ήταν περισσότερο αξιόπιστοι, υπεύθυνοι και με περισσότερο αυτοέλεγχο σε συνθήκες ματαίωσης,
- Ανέπτυσσαν στενότερες και ειλικρινέστερες σχέσεις.

Τα ανυπόμονα παιδιά, αυτά **που δεν άντεχαν να μεταθέσουν την ικανοποίηση της ανάγκης ή επιθυμίας τους:**

- Είχαν αυξημένες πιθανότητες να καταρρεύσουν σε συνθήκες άγχους,
- Ήταν πιο ευερέθιστα, έμπλεκαν συχνότερα σε καβγάδες,
- Ήταν λιγότερο ικανά να αντισταθούν σε πειρασμούς (κάθε μορφής).

Γύρω στα τριάντα τους χρόνια:

- Υστερούσαν σε γνώσεις,
- Ήταν σαφώς λιγότερο ικανοί συναισθηματικά,
- Έδειχναν ατομιστικές τάσεις,
- Ήταν λιγότερο αξιόπιστοι,
- Είχαν εύκολη διάσπαση προσοχής,
- Επεδείκνυαν λιγότερη αντοχή και αυτοέλεγχο σε συνθήκες άγχους,
- Αντιδρούσαν με λιγότερη ευελιξία σε πιεστικές καταστάσεις,
- Επαναλάμβαναν συχνά την ίδια μάταιη και ακραία αντίδραση.

Βλέπει κανείς πώς μια εκπαίδευση του παιδιού από την ... κούνια του **σε κάτι απλό** – να μάθει να μην περιμένει την άμεση ικανοποίηση μιας ανάγκης (μαμά, θέλω νερό) ή μιας επιθυμίας (δεν το θέλω αυτό το παιχνίδι, να μου πάρεις το άλλο) – τι φέρνει για όλη την υπόλοιπη ζωή του!

ΠΗΓΗ: το βιβλίο του Daniel Goleman: Emotional Intelligence, Bloomsbury, 1996